

Ustroj i upravljanje gradom Samoborom

Novosel, Monika

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:472428>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-22**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Menadžment javnog sektora

MONIKA NOVOSEL

USTROJ I UPRAVLJANJE GRADOM SAMOBOROM

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2023. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Specijalistički diplomski stručni studij
Menadžment javnog sektora

SPECIJALISTIČKI ZAVRŠNI RAD

USTROJ I UPRAVLJANJE GRADOM SAMOBOROM

Mentor:

dr. sc. Ninoslav Gregurić-Bajza

Studentica:

Monika Novosel

Naziv kolegija:

UPRAVLJANJE JEDINICAMA
REGIONALNE I LOKALNE
SAMOUPRAVE

JMBAG studenta:

0329003604

SADRŽAJ

SAŽETAK

Ključne riječi

ABSTRACT

Keywords

1	UVOD.....	1
2	LOKALNA I REGIONALNA SAMOUPRAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	3
2.1	Tijela.....	4
2.2	Financiranje	4
2.3	Općine.....	6
2.4	Gradovi	7
2.5	Županije	9
3	GRAD SAMOBOR	10
3.1	Povijest grada Samobora	10
3.2	Demografski potencijal.....	14
3.3	Gospodarski i turistički potencijal	14
3.4	Muzej grada Samobora	21
4	USTROJ I STRUKTURA UPRAVLJANJA GRADOM SAMOBOROM.....	22
4.1	Ustrojstvo grada Samobora	22
4.1.1	Gradsko vijeće.....	23
4.1.2	Gradonačelnik	25
4.1.3	Gradska upravna tijela.....	27
4.1.4	Mjesna samouprava.....	28
4.2	Financiranje grada Samobora	29

5	ANKETA O ZADOVOLJSTVU KVALITETOM ŽIVOTA U GRADU SAMOBORU	
	33	
6	ZAKLJUČAK	61
7	IZJAVA.....	63
8	POPIS LITERATURE	64
8.1	Knjige i radovi	64
8.2	Internetski izvori.....	64
9	POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA.....	65
9.1	Popis slika.....	65
9.2	Popis grafikona	66
10	ANKETNA PITANJA.....	67
11	ŽIVOTOPIS.....	70

SAŽETAK

Ustav Republike Hrvatske njenim građanima jamči pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu, koja je potanje uređena posebnim propisima. Sukladno Ustavu i posebnim zakonima, jedinice lokalne samouprave u Hrvatskoj su općine i gradovi, a jedinice područne odnosno regionalne samouprave su županije. Zakonom su propisana predstavnička i izvršna tijela jedinica lokalne samouprave te mjesna samouprava tih jedinica. Sukladno zakonu općine i gradovi mogu svojim statutima ustrojiti i posebne zakonom dopuštene oblike neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na njihov život i rad. S tim u vezi i grad Samobor je svoju mjesnu samouprava statutarno uredio i ustrojio gradske četvrti i mjesne odbore. Cilj završnog rada je osvrnuti se na povijest i temeljne podatke o gradu Samoboru, obrazložiti njegov ustroj i organizacijsku strukturu, samoupravni djelokrug njegovog predstavničkog i izvršnog tijela, funkcioniranje i financiranje mjesne samouprave grada Samobora, te provedenom anketom prikazati kakve stavove imaju građani o životu u gradu Samoboru.

Ključne riječi: Grad Samobor, mjesna samouprava, samoupravni djelokrug.

Title in English: ORGANIZATION AND MANAGMENT OF THE CITY SAMOBOR

ABSTRACT

The Constitution of the Republic of Croatia guarantees its citizens the right to local and regional self-government, further regulated by special regulations. By the Constitution and special laws, local self-government units in Croatia are municipalities and cities, and regional self-government units are counties. The law prescribes the representative and executive bodies of local self-government units and the local self-government of these units. Following the law, municipalities and cities can establish special legally permitted forms of direct participation of citizens in decision-making on local affairs through their statutes that directly impact their life and work. In this connection, the city of Samobor also regulated its local self-government by statute and organized city districts and local committees. The final paper aims to review the history and basic data about the city of Samobor, to explain its organization and organizational structure, the self-governing scope of its representative and executive body, the functioning and financing of the local self-government of the city of Samobor, and to show, through a survey, what attitudes citizens have about life in the city of Samobor.

Keywords: the City of Samobor, local self-government, self-governing scope.

1 UVOD

Republika Hrvatska ima državnu vlast ustrojenu prema načelu trodiobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu, a ograničena je Ustavom zajamčenim pravom građanima na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Zakonodavni okvir sustava današnje lokalne i područne samouprave postavljen je 1993. godine, kada su na snagu stupili zakoni koji uređuju teritorijalni ustroj, samoupravni djelokrug i način financiranja lokalne samouprave, te izborni sustav.

„Pravo na lokalnu i regionalnu samoupravu ogleda se ponajprije u pravu na samostalno obavljanje poslova lokalnog značaja, samostalno uređenje unutarnjeg ustrojstva i organizacije lokalnih jedinica, samostalno uređenje djelokruga tijela lokalnih jedinica, neposredan izbor članova predstavničkih i izvršnih tijela lokalnih jedinica, vlastite prihode i samostalno raspolaganje vlastitim prihodima. Hrvatski sustav lokalne samouprave temelji se na načelu autonomije vlasti (isključivom pravu lokalne jedinice da upravlja sama sobom na temelju propisa koje donosi samostalno) i načelu supsidijarnosti (donošenje i izvršavanje odluka prepušta se razini koja je najbliža građanima)“¹.

Jedinice lokalne samouprave su općine i gradovi, a jedinice područne (regionalne) samouprave su županije. Jedan od gradova u Republici Hrvatskoj je Samobor, koji je smješten na istočnim obroncima Žumberačke gore u neposrednoj blizini hrvatsko-slovenske granice. U sastav grada Samobora uz samu gradsku jezgru ulaze i okolnih 77 naselja koja spadaju pod mjesnu samoupravu grada Samobora.

Svrha ovog završnog rada determinirana je njegovom naslovnom temom sukladno kojoj će se početno obraditi sustav lokalne i regionalne (područne) samouprave u Republici Hrvatskoj, a potom će se pitanje opisati i objasniti ustroj, upravljanje i mjesna samouprava grada Samobora.

¹ Lokalna i područna (regionalna) samouprava RH. Dostupno na: <https://hzo.hr/lokalna-i-podrucna-regionalna-samouprava-u-rh/> (pristup: 24.09.2022.)

Cilj završnog rada je osvrnuti se na povijest i temeljne podatke o gradu Samoboru, te obrazložiti njegov ustroj i organizacijsku strukturu, samoupravni djelokrug njegovog predstavničkog i izvršnog tijela, te funkcioniranje i financiranje mjesne samouprave grada Samobora.

Završni rad je podijeljen na nekoliko poglavlja sa podpoglavljima, u okviru kojih se nakon uvodnog dijela rada u drugom poglavlju obrađuje sustav lokalne i regionalne (područne samouprave u Republici Hrvatskoj).

Treće poglavlje rada odnosi se na kraći opis povijesti Samobora i njegove općim geografske i demografske podatke. Rad se nastavlja obradom predstavničkog i izvršnog tijela grada te gradskih upravnih tijela, a potom slijedi dio rada koji se odnosi na ustroj i financiranje mjesne samouprave grada Samobora. Prije zaključka u radu se prikazuju rezultati ankete provedene u sklopu obrade naslovne teme. Tematski dio rada završava zaključcima autora.

U izradi ovog rada korištena je dostupna povijesna, stručna i znanstvena literatura, a u obradi teme korištene su metode usporedbe, opisivanja i logičnog zaključivanja.

2 LOKALNA I REGIONALNA SAMOUPRAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

„Ustavom Republike Hrvatske zajamčeno je pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu koje se prvenstveno ogleda u pravu na samostalno obavljanje poslova od lokalnog značenja, samostalno uređivanje unutarnjeg ustrojstva i ustrojstva lokalnih jedinica, samostalno uređivanje djelokruga tijela lokalnih jedinica, neposredni izbor članova predstavničkih i izvršnih tijela lokalnih jedinica, vlastiti prihodi i samostalno raspolaganje vlastitim teretima. Hrvatski sustav lokalne samouprave temelji se na načelima autonomije vlasti (jedinствена ovlast lokalne jedinice da upravlja sama sobom na temelju samostalnog zakonodavstva) i supsidijarnosti (donošenje i izvršavanje odluka prepušteno je razini najbližoj građanima) .

Sustav lokalne samouprave u Hrvatskoj je monotipski: sve lokalne jedinice, bez obzira na veličinu ili druga obilježja, imaju u biti isti raspon nadležnosti. Istovremeno, najveća lokalna cjelina je Grad Zagreb s oko 800.000 stanovnika, dok je najmanja Općina Civljane s 239 stanovnika. U Hrvatskoj postoji 21 jedinica područne (regionalne) samouprave: 20 županija i grad Zagreb koji je i grad i županija. Osim grada Zagreba, svaka županija sastoji se od gradova i općina. Ukupno je 428 općina i 127 gradova, uključujući i Grad Samobor. U odnosu na ostale gradove izdvaja se kategorija tzv. naseljena gradska područja s više od 35.000 stanovnika.“²

U Republici Hrvatskoj sustav lokalne samouprave čine jedinice lokalne samouprave i jedinice regionalne samouprave. Ustavom je zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Tu funkciju obavljaju lokalna i regionalna predstavnička tijela sastavljena od članova izabranih na tajnim i slobodnim izborima na temelju neposrednog, jednakog i općeg biračkog prava. Sukladno ustavu i zakonu, svi stanovnici Republike Hrvatske imaju pravo neposredno sudjelovati u upravljanju lokalnim poslovima putem referendum, skupštine i drugih oblika odlučivanja. Općine i gradovi jedinice su lokalne samouprave, a županije regionalne samouprave.

² Lokalna i područna (regionalna) samouprava u RH. Dostupno na: <https://hzo.hr/lokalna-i-podrucna-regionalna-samouprava-u-rh/> (pristup: 07.10.2022.)

Pristup opće klauzule određuje opseg samouprave općine, grada i županije. To znači da općina i grad obavljaju poslove od lokalnog značaja, a županija poslove od regionalnog značaja koji Ustavom Republike Hrvatske i zakonodavstvom nisu povjereni državnim organizacijama. Među ostalim, općina i grad su nadležni za uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti i komunalni red, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i obrazovanje, zaštitu potrošača, zaštitu od požara i civilna zaštita i dr. Osim ovih nadležnosti, sjedište glavnog grada i županije nadležno je i za održavanje javnih prometnica, izdavanje građevinskih i uporabnih dozvola te druge poslove u vezi s gradnjom, izradu dokumenata prostornog uređenja i dr. zakonske dužnosti. Županija je nadležna za obrazovanje, zdravstvo, gospodarski razvoj, promet i infrastrukturu, održavanje javnih cesta i urbano i regionalno planiranje.

2.1 Tijela

Svakom općinom, gradom i županijom upravlja predstavničko tijelo (općinsko/gradsko vijeće i županijska skupština). Broj članova predstavničkih tijela gradova varira ovisno o broju stanovnika pojedine lokalne jedinice. Izvršna tijela čine općinski upravitelj, gradonačelnik i župan. Članovi predstavničkih i izvršnih tijela biraju se neposredno na mandat od četiri godine. Osim upravnih jedinica, općina, grad i županija imaju upravne odjele i službe. U područnim jedinicama s manje od 3000 stanovnika ustrojava se jedinstveni upravni odjel, dok u područnim jedinicama s više od 3000 stanovnika mogu se ustrojiti posebni upravni odjeli.

2.2 Financiranje

Lokalna i područna (regionalna) samouprava financira se vlastitim sredstvima (novcem od imovine, porezima, kaznama, administrativnim pristojbama i dr.), zajedničkim prihodima, pomoći, prihodima od financijskih sredstava i zaduživanjem. Općinski i općinski porezi uključuju prizrež porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na tvrtku ili naziv te porez na korištenje javnih površina.

„Smatra se da lokalna samouprava u sustavima suvremenih država ima dvije isprepletene uloge: glasnogovornika i čuvara interesa lokalnog stanovništva (politička dimenzija) te nositelja/izvršitelja brojnih javnih poslova od kojih su najznačajnije usluge lokalne zajednice.

Ovisno o društvenom shvaćanju i stupnju autonomije lokalnih jedinica, jedna će funkcija kad-tad postati dominantnija i izraženija“ (Koprić, 2013).

„Pružanje javnih usluga (obrazovanje, socijalna skrb, zdravstvo, kultura itd.) prenosi se sa središnje države na lokalnu samoupravu, čime se sagledava funkcija lokalne samouprave. Lokalna samouprava podržava izražene interese lokalne zajednice i političkim odlukama za ostvarivanje tih interesa“ (Hrvatski institut za lokalnu samoupravu, 2005).

„Lokalne i druge razine samouprave istaknule su svoju važnost u poticanju društvenog i gospodarskog rasta tijekom posljednjih nekoliko desetljeća. Široka klauzula o djelokrugu samoupravljanja mogla bi uključivati funkcije stvaranja visokokvalitetnog životnog okruženja, poticanje lokalnog društvenog i gospodarskog rasta kroz mjere lokalne fiskalne politike i poticanje poduzetništva. Kultura, prostorno planiranje, izgradnja lokalnog identiteta i imidža, promicanje lokalnog gospodarskog potencijala, privlačenje investicija te poticanje poduzetništva i zapošljavanja među odgovornostima su koje jedinicama teritorijalne samouprave daju novu ulogu“ (Koprić, Škarica i Miloević, 2015).

„Prema načelima Europske povelje, prihodi jedinica lokalne samouprave moraju biti razmjerni njihovim ovlastima. Dakle, dio prihoda lokalne jedinice mora biti ostvaren od lokalnih pristojbi i poreza čiju visinu sama bira lokalna jedinica u granicama propisanim zakonom.“³ Županije, općine i gradovi čine nižu razinu fiskalne vlasti u Hrvatskoj, a njihovo je financiranje uređeno nizom pravila.

³ Zakon o potvrđivanju europske povelje o lokalnoj samoupravi (NN Međunarodni ugovori 14/97 i 4/2008.) - Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/1997_10_14_95.html (pristup: 19.09.2022.)

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi⁴, Zakon o proračunu⁵, te Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶ najvažniji su propisi.

Prema zakonu o proračunu, svaka jedinica je dužna donijeti godišnji proračun – godišnji plan prihoda i rashoda – za svaku kalendarsku godinu. Proračunskim sredstvima financiraju se potrebni poslovi, funkcije i programi tijela lokalnih jedinica i lokalnih proračunskih potrošača.

Proračun donosi predstavničko tijelo za svaku proračunsku godinu prije početka godine na koju se odnosi, a uz proračun donosi i odluku o izvršenju proračuna.

2.3 Općine

„Lokalna samouprava teoretski predstavlja najvišu razinu autonomije lokalnih subjekata u odnosu na tijela vlasti. Najveća dobrobit lokalne samouprave je afirmacija prava i sloboda pojedinca: lokalna samouprava omogućuje neposrednije sudjelovanje javnosti u upravljanju od samih povremenih izbora. Osim toga, omogućuje građanima da razviju svoja politička znanja i sposobnosti, kao i osjećaj društvene dužnosti, te ostvare svoj potencijal kao društvena bića.“ (Antić, 2019)

„Sustav upravljanja u jedinici lokalne samouprave (lokalni sustav) čine lokalne ustanove i organizacije čije je djelovanje ograničeno na područje lokalne zajednice i usmjereno na obavljanje javnih poslova. Lokalni sustav je dio šire administrativno-političke strukture države, ali je također i većinom autonoman sustav upravljanja zajednicom od strane lokalnog stanovništva.“ (Ivanušević, 2008)

⁴ Zakon o lokalnoj i područnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) – dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-%28regionalnoj%29-samoupravi> (pristup: 19.09.2022.)

⁵ Zakon o proračunu (NN 144/21) – dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> (pristup: 19.09.2022.)

⁶ Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 127/17, 138/20) – dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/411/Zakon-o-financiranju-jedinica-lokalne-i-podru%C4%8Dne-%28regionalne%29-samouprave> (pristup: 19.09.2022.)

Europska povelja je zakonodavni dokument koji utvrđuje temeljne smjernice za učinkovito djelovanje lokalne samouprave i osigurava političku, upravnu i financijsku autonomiju lokalnih vlasti. „Na razini Vijeća Europe doneseno je nekoliko dokumenata za jačanje i očuvanje lokalne samouprave kao manifestacije demokratskog načela prava građana na sudjelovanje u upravljanju javnim poslovima, koje se najizravnije ostvaruje na lokalnoj samoupravi. razini najbližoj građanima. Među tim dokumentima posebno mjesto zauzima Europska povelja o lokalnoj samoupravi.“ (Antić, 2019)

U opseg prava na lokalnu samoupravu prema tekstu Europske povelje uključeni su:

- 1.) Neovisnost u izvršavanju lokalnih odgovornosti
- 2.) Sloboda trošenja prihoda
- 3.) Vlastiti prihod
- 4.) Samostalno uređenje unutarnje organizacije
- 5.) Samostalno reguliranje djelokruga svojih tijela
- 6.) Neposredan izbor članova predstavničkog tijela

Jedinicama lokalne i regionalne (regionalne) samouprave dopušteno je imati grb i zastavu. Grb i zastava tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđuju se statutom ili statutarnom odlukom, uz dopuštenje tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Grb i zastavu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odobrava tijelo državne uprave nadležno za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Grb i zastava ne smiju sadržavati simbole koji su u suprotnosti s Ustavom Republike Hrvatske i važećim propisima.

2.4 Gradovi

Osnovna definicija grada je zemljopisna regija s velikom gustoćom naseljenosti u odnosu na svoje područje. Grad se može okarakterizirati kao složena društvena organizacija koju je moguće promatrati iz različitih perspektiva, ovisno o teoretskom pristupu i znanstvenoj orijentaciji pojedinaca koji istražuju određeni grad. Grad je epicentar društvenog, političkog i kulturnog razvoja i inovacija. Gradovi su ključni za društvenu organizaciju, unatoč činjenici da često proizvode društvene probleme. Četiri primarne uloge grada, prema stručnjacima, su mobilizacija, donošenje odluka, generiranje i transformacija.

Funkcije suvremenog grada obuhvaćaju sve aktivnosti i manifestacije gradskog karaktera. Funkcije grada mogu se promatrati iz dvije perspektive: kao kreativna, organizirana aktivnost dijela stanovništva i kao korištenje svih kreativnih aktivnosti za zadovoljenje osobnih i društvenih potreba stanovnika grada. Mjesto se prvo naziva naseljenim prostorom, gdje društvo i kvaliteta okoliša igraju značajnu ulogu u određivanju stanja određenog prostora.

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije, kao i svako mjesto s više od 10.000 stanovnika koje je urbana, povijesna, prirodna, gospodarska i društvena cjelina. U sastavu grada kao jedinice lokalne samouprave mogu se nalaziti i prigradska naselja koja čine gospodarsku i društvenu cjelinu s gradskim naseljem i povezana su s njim dnevnim migracijskim tokovima i svakodnevnim zahtjevima lokalnog stanovništva.

Pojam kvalitete života prisutan je u temeljnim razvojnim dokumentima grada i prioritet je gradskih vlasti. Stanovanje, promet i infrastruktura, komunalne usluge, prirodno okruženje, dostupnost usluga i sadržaja (vrtići, osnovne škole, zdravstvo, trgovine, sportski objekti i ostalo), društvene veze u susjedstvu i sigurnost šest su primarnih domena povezanih s kvaliteta života u gradu.

Veliki gradovi i gradovi u sjedištima županija u okviru svoje autonomije obavljaju sljedeće poslove:

- Održavanje javnih prometnica
- Odgoj i obrazovanje
- Izdavanje lokacijskih i građevinskih dozvola, druge poslove u vezi s gradnjom i provedbu dokumenata prostornog uređenja.

2.5 Županije

Županija je jedinica regionalne (regionalne) samouprave čije područje odražava prirodnu, povijesnu, prometnu, gospodarsku, društvenu i samoupravnu cjelinu, a osniva se za obavljanje poslova od regionalnog (regionalnog) značaja. Općine, gradovi i županije su pravne osobe.

Županije u skladu sa svojim samoupravnim djelokrugom obavljaju poslove regionalnog značenja kao što su:

- zdravstvo
- školstvo
- prostorno i urbanističko planiranje
- gospodarski razvitak
- promet i prometna infrastruktura
- održavanje javnih cesta
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova

Osim poslova iz samoupravnog djelokruga, samoupravne jedinice su posebnim statutom ovlaštene obavljati i neke poslove državne uprave.

3 GRAD SAMOBOR

Samobor je srednjovjekovni gradić barokne arhitekture smješten na istočnim obroncima Samoborskog gorja na ulazu u romantičnu dolinu potoka Gradna. Udaljen svega dvadesetak kilometara od Zagreba, glavnoga grada Hrvatske, Samobor s okolicom najstarije je i najatraktivnije izletišta Zagrepčana, planinara, izletnika i turista iz cijele Hrvatske i inozemstva.

Samobor je i grad bogate gurmanske tradicije, a svojom bogatom i raznolikom ponudom privlači toliko ljubitelja hrane. Malo koji turist i posjetitelj napusti Samobor, a da nije kušao lokalne specijalitete.

Samobor je oduvijek bio poznat po bogatoj obrtničkoj tradiciji. Zahvaljujući brojnim obrtima, brojni proizvodi tradicijskih obrtnika su medenjaci, muštarda i samoborska salama, kao i ručno brušeni kristali koji se i danas mogu pronaći u suvremenim domovima.

Tijekom cijele godine Samobor nudi bogatu ponudu tradicijskih, kulturnih, glazbenih i zabavnih događanja te festivala vina i gastronomije. Tradicionalna manifestacija škrtaca Samoborski fašnik, s tradicijom dužom od 190 godina, najpoznatija je turistička manifestacija grada.

Park prirode Žumberak okružuje Samobor - Samoborsko gorje i nudi brojne atrakcije, opuštanje u netaknutoj prirodi, šetnje, slapove i niz aktivnosti od planinarenja, vožnje biciklom do paraglidinga.

3.1 Povijest grada Samobora

„Povijest grada Samobora obično započinje Poveljom Bele IV. Iz 1242. godine kada je grad Samobor posao slobodan kraljevski grad. Grad Samobor je postojao i prije Beline Povelje i spominjanja ranije povelje Belinog brata Kolomana jer mu inače i ne bi mogli dati slobodu. Povelje ne osnivaju gradove, nego već osnovanim i afirmiranim gradovima daju povlastice na njihovu molbu.“ (Samobor u prošlosti i sadašnjosti, 1971)

Samoborsko naselje je staro, prije slavensko i prije hrvatsko. Vjerojatno u drevnim vremenima treba tražiti objašnjenje njegova imena koje se u doba Bele IV. Nazivalo Zumber- a ne što je oko njega „samo bor“ (kojeg u to doba na području grada Samobora nije ni bilo ili što su se

Samoborci „sami borili“, ili što je bio „Samov grad“ (borg), ili što je nekada davno u povijesti na današnjem glavnom trgu kralja Tomislava bilo samo grmlje borovnice.

Paleolitički artefakti otkrivaju da prvi tragovi ljudskog boravka na samoborskom području sežu u antičko doba. Na lokalitetu Podstražnik otkrivena su ognjišta, zubi mamuta i ostaci kostura brojnih životinja (Samoborski muzej, 1990.). Stanovnici, koji su bili lovci na mamute iz Samobora, iskoristili su uzdignutu terasu koja je bila izvan dosega stalnog plavljenja rijeke. Imali su idealno mjesto za kampiranje na terasi i odličan pogled na riječnu dolinu kroz koju su prolazila krda mamuta i drugih životinja. Tragovi kasnijeg naselja datiraju iz osmog stoljeća prije Krista. Kr., što odgovara brončanom i željeznom dobu. Na području Budinjaka na Žumberačkoj gori nalaze se predmeti iz ovog razdoblja, uključujući sjekire, kopče, mačevi i ognjišta (Samoborski muzej, 1990.).

U 1. i 2. stoljeću prije Krista ilirsko pleme Japoda nije naseljavalo Žumberak i Samoborsko gorje, što se povezuje s toponimom Japetić. Tragovi keltske kulture ostali su iza japodskih humaka u obliku oružja, posuda i grobova, kao i novca.

U antici se grad Samobor s okolicom nalazio na granici Ilirskih provincija i administrativno je potpadao pod jurisdikciju rimske provincije Andautonije. Na arheološkoj karti samoborske okolice ucrtano je nekoliko mjesta. To je Hamor, gdje su otkriveni ostaci rimske ceste i kameni zid, zatim Okić, gdje su pronađeni alati iz susjednog kamenoloma, te Jelenščak gdje je otkriven žrtvenik. Osim ovih lokacija, sustavno je istraživanje provedeno i u udaljenijoj Gornjoj Vasi, gdje je također otkriveno rimsko groblje. Okolicom današnje urbane jezgre Samobora prolazilo je u antičko doba, prema povijesnim zapisima, nekoliko cesta i raskrižja. Glavna rimska cesta preko Save povezivala je Lipovečku Gradnu sa sedlima Japetić i Prilipja i općinom Quadrate.

Kontinuitet arheoloških otkrića u samoborskom kraju seže do starokršćanskog doba. U kamenolomu kod Okića otkriven je nadgrobni spomenik s ugraviranim križem koji datira iz četvrtog stoljeća. Sv. Anastazija naziv je župne crkve u Samoboru, kao i nekadašnje crkve u Sv. Heleni.

O Samoboru u 12. i 13. st. nema podataka, ali postoje zabilježeni ostaci srednjovjekovne utvrde Okić iz 1193. godine i spomen Lipovca, gdje je 1209. godine Ivan, sin Jaroslavov, dobio dozvolu za gradnju Lipovca kod Samobora. Iako arheološki nalazi ne daju pouzdane podatke o postanku i nastanku naselja niti mogućnost izvođenja zaključaka o kontinuiranom prijelazu jedne kulture u drugu, oni moraju tražiti početak formiranja povijesno stabilnog naselja

današnjeg Samobora. U razdoblju prije 1242. godine. Te je godine samoborska općina dobila privilegiju neovisnosti o kraljevskom trgovištu. Međutim, bila je potrebna određena razina prostornog i gospodarskog rasta. U prvoj polovici 13. stoljeća dva su razloga bila presudna za rast grada. Riječ je o najranijem stjecanju prava na slobodno kraljevsko tržište jer kralj Bela IV. potvrđuje da je herceg Koloman 1240. samoborskim hospicijima dodijelio privilegij "Hospites nostri de Zumbri".

Grad Samobor nije tek nastao kada je dobio povelju, ali su mu prava javno priznata. Izgradnja utvrde još je jedan značajan povijesni događaj koji je utjecao na razvoj Samobora. Sagrađena je između 1260. i 1271. godine na strmim padinama Tepca i ulaznih Rudnika u Lipovečkoj Gradni, iznad ceste koja prolazi pored Japetića i antičkog odvojka koji preko Rude vodi u Jastrebarsko.

Slika 1 Povelja Kralja Bele IV. 1242. godina

Izvor: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=67295>

U doba gospodarstva Miroslava II. Celjskoga (1454.) nad Samobor-gradom dogodila se 1441. godine krvava prestolonasljednička bitka kod Samobora. Hrvatsko- ugarski kralj Albert Austrijski kraljevaio je dvije godine u periodu od 1397.-1399.) te je 27. listopada 1439 godine

preminuo. Kraljevsko prijestolje preuzela je udovica Elizabeta, kći Žigmunda Luksemburškog. U to doba su nastale borbe u Hrvatskoj i Ugarskoj za kraljevsko nasljedstvo.

Vladao je građanski rat u periodu od 1440. – 1442. godine. Grofovi Celjski koji su bili u bliskom rodbinstvu s kraljem Žigmundom stali su u obranu kraljice Elizabete, odnosno njenog sina Ladislava Habsburškog.

Slika 2 Bitka kod Samobora 1441.

Izvor: <https://www.vitezovi-zelingradski.hr/hr/info/pregled/204/>

„S druge strane pravo na hrvatsko-ugarsko prijestolje imao je Vladislav III. Varnenčik-Jagelović, kralj Poljske koji je to pravo na posljetku i ostvario i postao hrvatsko-ugarski kralj. U gradu je vladalo nezadovoljstvo, pogotovo sa strane grofova Celjski. 1. ožujka 1441. godine Stjepana Banića od Lendave dočekao je Ivan Vitovec, vojvoda celjskih grofova kod močvara što ih je tada činila rijeka Sava i potok Gradna. Banićeva vojska je poražena, a posvjedočeno je da je oko tisuću Poljaka i Ugra ostalo ležati na bojnom polju kod Samobora.

U porazu su zarobljena kola s puškama kao i Banićevi vojnici. U spomen bitki Samoborci svake godine održavaju i oživljavaju povijesni događaj održavajući viteške igre svakog 1. ožujka u godini. „ (Samobor knjiga 1, 2011)

Od kraja 18. stoljeća samo mjesto ima 208 stambenih objekata s oko tisuću stanovnika, pet mlinara, sedam mesnica, jednu crkvu, tri kapelice i samostan s crkvom. Zbog gubitka fortifikacijske funkcije grad je u to vrijeme bio zapušten. Valja spomenuti da se vlasništvo nad

gradom neprestano mijenjalo, a prema mitologiji, jedna od vlasnica bila je Crna kraljica, čije je slavlje trajalo cijelu noć. Među domaćim stanovništvom bilo je kožara, stolara, remenara, kolara, tokara, bačvara, čizmara, trgovaca i gostioničara. Kako se Samobor nalazio na putu od Zagreba do Trsta preko Ljubljane, značajni su bili i prihodi od najma od splavarenja niz Savu.

3.2 Demografski potencijal

Prema pregledu razvojnih potencijala i preduvjeta za postizanje rasta često se spominje da je demografski potencijal, koji je rezultat broja stanovništva, obrazovanja stanovništva, postotka mladog stanovništva u ukupnom stanovništvu i drugih parametara, ima značajan utjecaj na razvojni potencijal. Prema podacima iz kretanja stanovništva, 1857.-2011., grad Samobor je u stalnoj ekspanziji stanovništva, s izuzetkom razdoblja od 1910. do 1921. koje je obilježeno teškom gospodarskom krizom i valom iseljavanja. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine, grad Samobor broji 37.481 stanovnika.

3.3 Gospodarski i turistički potencijal

„Kroz čitavu samoborsku povijest obrtništvo je bilo primarna gospodarska djelatnost. U skladu s tom tradicijom Samobor je bio i ostao gospodarska pomisao i žarište obrtništva za okolni kraj. Uz razne ograničavajuće elemente socijalističkog gospodarstva, Samobor je prije uspostave Republike Hrvatske bio u vrhu općina i gradova u zemlji po gospodarskoj snazi, stupnju zaposlenosti i mnogim drugim pokazateljima osobnog i društvenog standarda. Obrazloženje za to moglo bi se potražiti u višestrukim prednostima koje grad Samobor trenutno pruža obrtnicima.“ (Samobor knjiga 2, 2011)

Samoborsko gospodarstvo sačuvalo je vitalnost i prilagodilo se promjenjivim tržišnim okolnostima gospodarenja, otkrivajući nove tehničke i organizacijske oblike opstanka na domaćem i inozemnom tržištu.

Razvijeno obrtništvo, malo i srednje poduzetništvo s 931 registriranim obrtom i slobodnim zanimanjem te 1.463 poduzeća (do kraja 2019.) te socijalna ugradnja svrstali su Grad Samobor na drugo mjesto Forbesove liste najuspješnijih gradova 2010. godine. Samobor spada u IV. kategoriju skupina jedinica lokalne samouprave s indeksom razvijenosti od 100 do 125 posto prosjeka Republike Hrvatske.

U prošlosti je konvencionalno gospodarstvo temeljeno na poljoprivredi uzimalo pred zahtjevima novog doba. Gospodarska povijest ovog kraja uključuje rudarstvo, preradu metala, preradu kože, tradicionalnu proizvodnju i preradu tekstila, umjetničku obradu kristalnog stakla, proizvodnju bermeta i muštarde, te proizvodnju glinenih peći i kamina.

Samobor ima i jaku kulinarsku povijest. Među njima su poznata samoborska kremšnita koja je proglašena zaštićenim kulturnim dobrom, Rudarska greblica koja je postala 29. hrvatski proizvod u skupini poljoprivredno-prehrambenih proizvoda sa znakom europske kvalitete, Samoborska salama koja je registrirana robna marka te Samoborska češnjovka koji je kao tradicijski proizvod zaštićen od strane Ministarstva poljoprivrede. Medičarna Arko i Oslaković bile su na UNESCO-vom popisu nematerijalnog kulturnog blaga, dok je samoborski kraluž trenutno zaštićen kao nematerijalno kulturno dobro.

„Grad Samobor je sada dom mnoštvu novih i raznolikih gospodarskih aktivnosti kao rezultat utjecaja modernih promjena načina života i tehnološkog napretka na gospodarske zahtjeve. Predstavljeno je više vrsta poduzeća, djelatnosti i usluga (osobito metaloprerađivačka industrija, građevinarstvo, ugostiteljstvo i trgovina). Promjene u načinu života i pojava novih zahtjeva oblikuju zahtjeve današnjice. Grad Samobor posljednjih je godina podupirao poduzetništvo proračunskim novcem i na druge načine, prepoznajući da gospodarstvo ostvaruje znatne prihode, a to čini i dalje kroz svoj Upravni odjel za gospodarstvo i Samoborski poduzetnički centar.“⁷

Oko jedne trećine površine Samobora prekriveno je šumom. U Samoboru i Samoborskom gorju postoji oko 200 kilometara priznatih planinarskih staza. Samobor se nalazi oko 25 kilometara od Zagreba i četiri kilometra od slovenskog graničnog prijelaza Bregana. Dovršetakom autoceste Zagreb – Ljubljana, Samobor je postao dostupnije turističko i izletničko odredište. Samobor se nalazi unutar Zagrebačke županije. U Samoboru živi oko 36.000 stanovnika, od čega 16.000 u samom Samoboru, a 20.000 u susjednim mjestima koja su pod lokalnom samoborskom upravom.

Stari grad Samobor iz 13. stoljeća nalazi se u ruševnom stanju na brdu Tepec (ostale su samo zidine). Naseljen je do kraja XVIII stoljeća, kada ga vlasnici napuštaju. Najbrži put od srca

⁷ Poduzetnički centar Samobor. Dostupno na: <http://pcsamobor.hr/razvoj-samobora/gospodarstvo-samobora/> (pristup: 20.09.2022.)

Samobora do Starog grada je preko Sv. Ane ili Jurjevskog do Anindola, gdje uređena staza vodi do ulaza u staru plemićku utvrdu.

Slika 3 Ruševine starog grada Samobora

Izvor: R. Klarić/TZZŽ

Vungriščak se nalazi u podnožju Tepca i povezan je sa Šetalištem dr. Franje Tuđmana koje počinje kod hotela Lavica i završava na rubu parka iza Muzeja. Šetnica vodi do podnožja Starog grada i crkve sv. Mihalja, zatim do bazena, igrališta za odbojku na pijesku i dječjeg igrališta te na kraju do restorana (konoba „Gabreku 1929“ i kavana „Vungriščak“).

Šetnica i park šuma Anindol na brdu Tepec najljepša je samoborska šetnica i park. Uz šetnicu se nalaze kapela sv. Ane, po kojoj je šetnica dobila ime, te kapela sv. Jurja na vrhu brda sv. Jurja. Kameni križni put ima 14 postaja, a krasi ga reljefne slike i kalvarija. Izgrađen je 1933. u spomen na 2000. obljetnicu spasenja Isusa Krista. Proteže se između kapela svete Ane i svetog Jurja. Križni put može se proći za 10 do 20 minuta uz umjerenu šetnju.

Grgosova špilja nalazi se na ulazu u naselje Otruševac, pet kilometara od centra Samobora. Visinska razlika između ulaza i dna špilje je 19 metara. Špilja je duga oko 30 metara i sadrži nekoliko pukotina. Izgrađen je kolnik i električna rasvjeta. Na ulazu su vrata, a ključ se nalazi u gostionici "špilja" u vlasništvu Josipa Grgosa, koji je špilju pronašao kopajući kamenje za gašenje vapna 1973. godine. Obilje sigi (stalaktiti i stalagmiti) čini Grgosova špilja, najljepša špilja sjeveroistočne Hrvatske, zaštićena geomorfološka spomenika prirode još 1974. godine.

Slika 4 Grgosova špilja Samobor

Izvor: <https://www.samobor.hr/visit/grgosova-spilja-p442>

Botanički vrt Suban prvi je privatni botanički vrt u Hrvatskoj posvećen ljekovitom bilju. Malo slikovito mjesto Manja Vas smjestilo se u središtu planinskog kraja zapadne Hrvatske, između vrhova Plešivice i Oštrea, nedaleko Samobora. U vrtu se nalazi oko 200 vrsta ljekovitog bilja.

Povijesni gradić Okić nalazi se 5 kilometara južno od Samobora, na središnjoj točki između Samobora i Jastrebarskog. Po značaju je neuobičajen među srednjovjekovnim plemićkim gradovima kontinentalne Hrvatske jer većina njegovih građevina potječe iz razdoblja romanike (XI.-XII. st.). Okić je privlačan za sve vrste planinarenja, od alpinizma i težih tura do laganog brdskog hodanja jer ima penjaću stazu zaštićenu alpskim klinovima i čeličnom užadi, što je rijetkost u hrvatskim planinama.

Slika 5 Stari grad Okić

Izvor: <https://www.samobor.hr/visit/stari-grad-okic-p444>

„Očuvanom prirodom, obiljem šuma, livada i pašnjaka, planinskih vrhova i ravnica, izvora i potoka, špilja, drevnih i svetinja, Žumberak i Samoborsko gorje desetljećima privlače planinare i izletnike koji traže svoju oazu mira i ljepote. Žumberačka gora, najviši dio unutrašnjosti Hrvatske (vrh Sveta Gera, 1178 m), proteže se od jugozapada prema sjeveroistoku u dužini od oko 40 kilometara. Samoborsko gorje i Žumberak povezani su mrežom pješačkih staza koje omogućuju niz avantura, a svaka staza daje jedinstven doživljaj. Osim utvrđenih planinarskih ruta, neoznačene staze i ceste često nude izvrsne mogućnosti za planinarenje. Osim pješačkih staza mogu se definirati i rekreativne i poučne šetnje. Uz bogatu povijest i tradiciju Žumberka, tu je i bogata tradicionalna kuhinja temeljena na povijesnim receptima i vezana uz narodne običaje poput kušanja martinjskih gusaka. Brojne gostionice i seoska gospodarstva nude razne regionalne delicije od Žumberačke janjetine, pastrve i divljači te razne domaće proizvode.“⁸

⁸ Poslovni turizam – Samobor. Dostupno na: <https://www.poslovniturizam.com/destinacije/samobor/20/> (pristup: 20.09.2022.)

Samoborski fašnik je najznačajnija i najveća turističko zabavna manifestacija u gradu Samoboru koju posjećuje preko 200.000 ljudi. Fašnik ima 196-godišnju povijest i jedno je od najstarijih i najvećih hrvatskih karnevalskih slavlja.

U zapisniku sjednice samoborskog gradskog zastupstva iz 1828. godine zabilježeno je da je zatraženo unajmljivanje dvorane u gradskoj vijećnici za karnevalski bal, uz napomenu da je iskorištena prethodne godine. To je prvi zabilježeni zapis o Samoborskom fašniku, koji govori da datira još iz 1827. godine. Nedvojbeno je postojao i ranije, ali nema dokumentiranih dokaza. Danas se razvio u festival koji učinkovito čuva povijest i predstavlja urbane maske te popularnu atrakciju za Zagrepčane i posjetitelje.

Slika 6 Samoborski fašnik

Izvor: <https://www.vecernji.hr/zagreb/poceo-samoborski-fasnik-uzivajte-u-neredu-boja-i-zvukovima-radosti-1565122>

U Samoborskom fašniku, osobito nakon 1860. godine, kritiziraju se šire društveno-ekonomske i političke prilike u Samoboru i šire. Za to je prvenstveno zaslužan Josip Kompare koji je uz svoj vješti zanat u Samobor donio i dijelove europskih karnevala sa svog "lutanja" po Europi. To je kritika društvenih uvjeta općenito i velika scena maske na kočiji u pokretu (alegorijska kočija). Pisao je tekstove, crtao i izvodio predstave, a organizirao je i vodio samoborske maškarane povorke sve do 1885. Ulica i trg nakon toga postaju primarna mjesta pokladnih špica. Samoborske fašničke novine, od kojih je samo "Sraka" neredovito izlazila od 1904. do danas, također će kritizirati šire stanje (a po njemu je 60-ih godina stvoren maskirani lik).

„U 9. stoljeću, u vrijeme Grgura Velikog, propisana je crkvena mjera koja predviđa da se u ponedjeljak i utorak, uoči Čiste srijede ili Pepelnice, posti. Nedjelja koja je prethodila Pepelnici nazvana je, latinski, dominica carnis privii, ili bezmesna nedjelja. Narod ju je pojednostavljeno nazvao karneval ili, u prijevodu, mesopust, bezmesje.

Negdje oko 15. stoljeća post je u najširim krugovima zamijenjen izrazito suprotnim običajima – jakom hranom, zabavom, pićem i maskiranjem pod kojim je sve dopušteno. Tako su nastala karnevalska veselja, ili poklade. Riječ "poklade" dolazi od riječi klasti ili maskirati, prerašavati se. Fašnik dolazi od naziva za pokladni utorak, kojeg su u starom Zagrebu nazivali fašnek.“⁹

Danas je Samoborski fašnik jedna od klasičnih manifestacija koje su postale zaštitni znak grada, znak njegova karaktera i svojevrsno kulturno blago. U ova vremena Samobor je najveseliji, najljepši i najživlji. Toga su svjesni i brojni gosti iz susjednih gradova. Sve to osigurava ugodan provod na samoborskim ulicama, barovima i lunaparku turistima svih uzrasta.

Maskirana povorka s alegorijskim kolima mjesnih odbora iz cijeloga grada koja izvode tradicijske „izložbe“ na razne aktualne teme; Dječji karneval koji pokazuje što sve dječja mašta može zamisliti i stvoriti uz malu pomoć učitelja i odgajatelja i završetak karnevala 24. veljače s tradicionalnim spaljivanjem lutke princa karnevala posebno su i spaljivanjem lutke Princa Fašnika.

⁹ Grad Samobor – Fašnik. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/fasnik/povijest-poklada-mc16> (pristup: 10.10.2022.)

Osim Samoborskog fašnika u gradu Samoboru se održavaju i druge manifestacije poput Grand prix Croatia, smotra klapa, Samoborski proljetni sajam, Samoborska salamijada, Međunarodno gitarističko natjecanje IDA PRESTI, Akvareli na skeli, Vrazova Ljubica, Cu'Fus, Samobor Jazz festival, Cvjetni korzo, Noćna utrka grada Samobora, Noć knjige, Međunarodna brdsko biciklistička XCO utrka Samobor, Dani kratkopisača u Samoboru, Ljeto u Samoboru, Dani Rudarske greblice, Youngmasters festival, Bakuš slavgorski,, Smotra samoborskih studenata glazbe, Samoborska glazbena jesen, Žumberačka likovna kolonija, Susret pri Kalinu, Dan grada Samobora, Samoborski tamburatorij i Doček nove godine.

3.4 Muzej grada Samobora

Samoborski muzej osnovan je 23. lipnja 1949. godine u staroj obiteljskoj kući Ferde Livadića, istaknutog hrvatskog skladatelja, samoborskog gradonačelnika i suca, značajnog preporoditelja i višestruke ličnosti 19. stoljeća.

Za izgradnju Muzeja prvenstveno je zaslužan Ivica Sudnik (1910.–2002.). Bio je entuzijast, zaljubljenik u povijest i starine, penjač, fotograf, novinar i gorljivi sakupljač samoborskih povijesnih predmeta i artefakata. Godine 1925. utemeljio je zbirku "Samoborska bibliografija", 1928. zbirku "Samoborska kronika", a 1928. zbirku "Samoborske starine". Ove tri zbirke poslužile su kao osnova za kasniji Samoborski muzej. U samoborskom kraju za opsežan rad zaslužan je Ivica Sudnik.

U prvim godinama rada Muzeja nezaobilazan je bio Stjepan Orešković (1895. – 1967.), pravnik, autor eseja iz povijesti hrvatske književnosti, prava i povijesti Samobora u nekoliko časopisa te prevodio poeziju na strane jezike. umjetnost, glazba i objavljivanje više tomova poezije. U fazi nastanka Muzeja kada nije bio zaposlen niti jedan stručni muzejski djelatnik, njih su dvojica obavili velik dio stručno-organizacijskih poslova na formiranju zbirnih fondova i osiguravanju prostora za stalni postav te produžili poziv javnosti da priložima i darovima pomognu uređenju i proširenju zbirke.

4 USTROJ I STRUKTURA UPRAVLJANJA GRADOM SAMOBOROM

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi uređuje se između ostaloga djelokrug i ustrojstvo jedinica lokalne samouprave, a slijedom toga okvirno i Grada Samobora. Statutom¹⁰ Grada Samobora uređuju se između ostaloga ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela grada, način obavljanja njihovih poslova, ustrojstvo i rad javnih službi te osnivanje i rad jedinica mjesne samouprave u gradu.

4.1 Ustrojstvo grada Samobora

Prema odredbama Statuta Grada Samobora¹¹ „Grad Samobor je jedinica lokalne samouprave sa statusom velikog grada na području utvrđenom Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Granice Grada Samobora idu katastarskim granicama rubnih naselja koja ulaze u njihovo područje, a mogu se mijenjati na način i u postupku propisanom zakonom. Gradsko vijeće utvrđuje granice Grada Samobora posebnom odlukom.—Grad Samobor obuhvaća područje grada Samobora i sljedeća mjesta i naselja: 2 Beder, Bobovica, Braslovje, Bratelji, Bregana, Breganica, Brezovac Žumberački, Budinjak, Bukovje Podvrško, Celine Samoborske, Cerje Samoborsko, Cerovica, Dane, Dolec Podokički, Domaslovec, Dragonoš, Draganje Selo, Drežnik Podokički, Dubrava Samoborska, Falašćak, Farkaševec Samoborski, Galgovo, Gornja Vas, Golubići, Gradna, Grdanjci, Gregurić Breg, Hrastina Samoborska, Jarušje, Javorek, Klake, Kladje, Klokočevac Samoborski, Kostanjevec Podvrški, Kravljak, Konšćica, Kotari, Lug Samoborski, Mala Jazbina, Mala Rakovica, Manja Vas, Mali Lipovec, Medsave, Molvice, Noršić Selo, Novo Selo Žumberačko, Osredok Žumberački, Osunja, Otruševac, Pavučnjak, Petkov Breg, Poklek, Podvrh, Prekrižje Plešivičko, Podgrađe Podokičko, Rakov Potok, Rude, Samoborski Otok, Savršćak, Sveti Martin pod Okićem, Slapnica, Smerovišće, Selce Žumberačko, Sječevac, Stojdraga, Slani Dol, Slavagora, Šimraki, Šipački Breg, Tisovac Žumberački, Velika Jazbina, Velika Rakovica, Veliki Lipovec, Višnjevac Podvrški, Vrhovčak, Vratink Samoborski, Vrbovec Samoborski“.

¹⁰ Statut Grada Samobora – dostupno na: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catId=111> (pristup: 10.10.2022.)

¹¹ Statut Grada Samobora, čl. 2. i 4. – preuzeto s: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catId=111> (pristup: 10.10.2022.)

Tijela upravljanja Gradom Samoborom su: gradsko vijeće kao predstavničko tijelo, gradonačelnik kao izvršno tijelo te gradska upravna tijela koja pružaju stručnu i logističku potporu radu predstavničkog i izvršnog tijela grada. Mjesna samouprava Grada Samobora ustrojena je kroz gradske četvrti i mjesne odbore.

4.1.1 Gradsko vijeće

Pojam upravljanje gradom odnosi se na proces uspostave sustava upravljanja koji svim građanima osigurava zadovoljavajuću kvalitetu života i blagostanje. Temeljni ciljevi dobrog upravljanja, zadovoljavajuće kvalitete života i dobrobiti svih stanovnika grada temelje se na usvojenoj lokalnoj strategiji razvoja koja promiče učinkovito ponašanje na lokalnoj razini. Za provedbu strategija lokalnog razvoja odgovorni su različiti dionici, a značajnu ulogu imaju gradska vijeća i njihovi vijećnici.

Gradsko vijeće je predstavničko tijelo građana Grada Samobora, izabrano općim pravom glasa na neposrednim izborima tajnim glasovanjem u skladu sa zakonom. Sukladno statutu grada Samobora nadležnosti gradskog vijeća su da:

- „1. donosi Statut Grada Samobora
2. donosi odluke i druge opće akte kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Samobora
3. donosi proračun i proračunske akte Grada Samobora
4. donosi odluke o gradskim porezima, naknadama i drugim prihodima Grada Samobor
5. utvrđuje programe razvoja pojedinih djelatnosti i javnih potreba važnih za Grad Samobor
6. donosi prostorne planove i druge dokumente prostornog uređenja u Gradu Samoboru
7. donosi odluke o zaduživanju i davanju jamstava Grada Samobora
8. donosi Poslovnik
9. donosi odluke o suradnji s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i o pristupanju nacionalnom udruženju i međunarodnim udruženjima lokalnih jedinica drugih država u skladu sa zakonom

10. bira i razrješuje predsjednika i potpredsjednika Gradskog vijeća
11. osniva, bira i razrješuje članove radnih tijela Gradskog vijeća te imenuje i razrješuje druge osobe određene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom
12. uređuje ustrojstvo i djelokrug upravnih odjela
13. osniva ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe za obavljanje gospodarskih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za Grad Samobor te odlučuje o njihovim statusnim promjenama i preoblikovanjima
14. odlučuje o prestanku ustanova, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u skladu sa zakonom
15. razmatra godišnja izvješća o radu i poslovanju trgovačkih društava u kojima Grad Samobor ima udjele ili dionice i za ustanove čiji je Grad osnivač
16. utvrđuje strateške ciljeve razvoja za trgovačka društva u kojima Grad Samobor ima udjele ili dionice i za ustanove čiji je Grad osnivač
17. donosi Program upravljanja imovinom
18. odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina Grada Samobora i drugom raspolaganju imovinom čija pojedinačna vrijednost prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno drugom raspolaganju imovinom, a čija je pojedinačna vrijednost veća od 1.000,000,00 kuna, a stjecanje i otuđivanje planirano je u proračunu i provedeno u skladu sa zakonom
19. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava, u skladu sa zakonom i ovim Statutom
20. dodjeljuje koncesije u slučajevima određenim zakonom
21. dodjeljuje javna priznanja Grada Samobora
22. raspisuje lokalni referendum
23. razmatra stanje iz područja samoupravnog djelokruga Grada Samobora
24. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom

25. obavlja i druge poslove određene ovim Statutom, zakonom i drugim propisom.“¹²

Dana 18. lipnja 2021. godine, nakon održanih lokalnih izbora (30. svibnja 2021.), sazvana je konstitutivna sjednica Gradskog vijeća Grada Samobora. Sustav gradskog vijeća grada Samobora čini 21 vijećnik uključivo i predsjednika gradskog vijeća i njegove potpredsjednike.¹³

4.1.2 Gradonačelnik

Izvršno tijelo jedinice lokalne i regionalne samouprave u općini je općinski načelnik, u gradu gradonačelnik i u županiji župan. Izvršno tijelo je i zamjenik gradonačelnika koji obnaša dužnost gradonačelnika.¹⁴

„U obavljaju izvršne vlasti gradonačelnik:

1. priprema prijedloge općih akata
2. izvršava i osigurava izvršavanje općih akata Gradskog vijeća
3. utvrđuje prijedlog proračuna i proračunskih akata
4. upravlja nekretninama, pokretninama i imovinskim pravima u vlasništvu Grada u skladu sa zakonom, ovim Statutom i općim aktom Gradskog vijeća
5. odlučuje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina Grada Samobora i drugom raspolaganju imovinom čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 0,5% iznosa prihoda bez primitaka ostvarenih u godini koja prethodi godini u kojoj se odlučuje o stjecanju i otuđivanju pokretnina i nekretnina, odnosno drugom raspolaganju imovinom, a najviše do 1.000,000,00 kuna, a stjecanje i otuđivanje planirano je u proračunu i provedeno u skladu sa zakonom

¹² Statut grada Samobor. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catId=111> (pristup: 15.01.2023.)

¹³ Grad Samobor. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/gradski-vijecnici-c488> (pristup: 20.09.2022.)

¹⁴ Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20). Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-%28regionalnoj%29-samoupravi> (pristup: 20.09.2022.)

6. upravlja prihodima i rashodima Grada
7. upravlja raspoloživim novčanim sredstvima na računu Grada
8. odlučuje o davanju suglasnosti za zaduživanje pravnim osobama u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu Grada i o davanju suglasnosti za zaduživanje ustanova kojih je osnivač Grad
9. donosi pravilnik o radu i unutarnjem redu za upravna tijela Grada
10. imenuje i razrješuje pročelnike upravnih tijela
11. imenuje i razrješuje unutarnjeg revizora
12. utvrđuje plan prijma u službu u upravna tijela Grada
13. predlaže izradu prostornog plana i drugih dokumenata prostornog uređenja
14. može povjeriti izradu prostornog plana i dokumenata prostornog uređenja ovlašteno pravnoj osobi
15. predlaže Program upravljanja imovinom
16. obavlja poslove gospodarenja nekretninama
17. imenuje i razrješuje upravitelja vlastitog pogona
18. donosi odluku o objavi prikupljanja ponuda ili raspisivanju natječaja za obavljanje komunalnih djelatnosti te sklapa ugovor o povjeravanju poslova
19. sklapa ugovor o koncesiji za obavljanje komunalnih djelatnosti
20. daje prethodnu suglasnost na izmjenu cijena komunalnih usluga
21. do kraja ožujka tekuće godine podnosi Gradskom vijeću izvješća
22. utvrđuje uvjete, mjerila i postupak za određivanje reda prvenstva za kupnju stana iz programa društveno poticane stanogradnje
23. provodi postupak natječaja i donosi odluku o najpovoljnijoj ponudi za davanje u zakup poslovnog prostora u vlasništvu Grada u skladu s posebnom odlukom Gradskog vijeća

24. organizira zaštitu od požara na području Grada i vodi brigu o uspješnom provođenju i poduzimanju mjera za unapređenje zaštite od požara
25. usmjerava djelovanje upravnih tijela Grada u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, odnosno poslova državne uprave, ako su preneseni na Grad
26. nadzire rad upravnih tijela u samoupravnom djelokrugu i poslovima državne uprave
27. daje mišljenje o prijedlozima koje podnose drugi ovlašteni predlagatelji
28. obavlja nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesnih odbora i gradskih četvrti
29. imenuje i razrješuje predstavnike Grada Samobora u tijelima javnih ustanova i ustanova čiji je osnivač Grad Samobor, trgovačkih društava u kojima Grad Samobor ima udjele ili dionice i drugih pravnih osoba čiji je osnivač Grad Samobor, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno
30. osniva i imenuje stalna ili povremena stručna tijela koja mu pomažu u obavljanju poslova izvršne vlasti
31. obavlja i druge poslove predviđene ovim Statutom i drugim propisima.¹⁵

4.1.3 Gradska upravna tijela

Upravni odjel za opće, pravne i tehničke poslove obavlja stručne, administrativne i tehničke poslove koji se odnose na pripremu i organizaciju rada Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela, priprema opće i pojedinačne akte za Gradsko vijeće i gradonačelnika, sastavlja ugovore, te pruža pravnu pomoć drugim upravnim odjelima i službama.

Odjel proučava i stručno obrađuje najsloženija pravna pitanja iz nadležnosti Grada Samobora, zastupa Grad Samobor pred sudovima, državnim i drugim tijelima uprave, surađuje s odvjetničkim uredima za potrebe Grada Samobora, te pruža pravne poslove. i druga stručna mišljenja o radu Gradskog vijeća, njegovih radnih tijela, gradonačelnika i skupština trgovačkih društava u vlasništvu Grada. Obavlja informatičke poslove za potrebe Grada Samobora i drugih proračunskih korisnika, administrativno-tehničke poslove vezane uz pripremu i organizaciju

¹⁵ Statut grada Samobor. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catId=111> (pristup: 15.01.2023.)

rada Gradskog vijeća i gradonačelnika, službene protokolarnе poslove te organizaciju službenih posjeta i svečanih događanja, poslovi međugradske i međunarodne suradnje, odnosi s javnošću i suradnja s predstavnicima medija te poslovi promidžbe.

Upravni odjel vodi uredsko poslovanje i brine se o čuvanju arhivskog gradiva, obavlja kancelarijske poslove, otpremu i dostavu pošte, te umnožavanje i sređivanje građe za sjednice Grada Samobora za potrebe svih upravnih odjela i službi Grada. Samobora, obavlja poslove spremačice - domara, zaštite od požara i zaštite na radu, te održava sustave grijanja i ventilacije.

Upravni odjel obavlja stručne i administrativno-tehničke poslove za Mandatno povjerenstvo, Povjerenstvo za izbor i imenovanja, Povjerenstvo za statutarno-pravna pitanja, Povjerenstvo za imenovanje ulica i trgova, Povjerenstvo za međugradsku i međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za Predstavke i pritužbe građana te Povjerenstvo za ispravak i usklađivanje granica naselja, mjesnih odbora i gradskih četvrti.¹⁶

4.1.4 Mjesna samouprava

Lokalna samouprava i njezin smisao je da se sudjelovanjem građana u tijelima lokalne samouprave artikuliraju zajedničke potrebe i interesi pojedinih dijelova jedinica lokalne samouprave, te da građani sudjeluju u odlučivanju o pitanjima koja neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

Na području grada Samobora formirane su gradske četvrti i mjesni odbori kao sredstva neposrednog sudjelovanja javnosti u odlučivanju o lokalnim pitanjima koja neposredno i svakodnevno utječu na živote i poslove ljudi. Gradske četvrti i mjesni odbori dužni su zastupati interese Grada Samobora kao cjeline u obavljanju poslova koji neposredno i svakodnevno utječu na život i rad stanovnika.

Statutom Grada Samobora ustanovljeno je osam gradskih četvrti kao poseban oblik mjesne samouprave za područja koja predstavljaju grad, gospodarstvo i društvo, povezani zajedničkim interesima građana, te imaju prepoznatljive nazive područja. Osim toga, konstituirana su 44 mjesna odbora za jednu mjesnu zajednicu ili više međusobno povezanih mjesnih zajednica s

¹⁶ Grad Samobor, Upravni odjel za opće, pravne i tehničke poslove. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/upravni-odjel-za-opce-pravne-i-tehnicke-poslove-c28> (pristup: 20.09.2022.)

najmanje 150 osoba, a najviše 2500 stanovnika ili za naselja s manjim brojem stanovnika, ali širim područjem djelovanja. Godišnjim proračunom Grada Samobora predviđena su sredstva za rad gradskih četvrti i mjesnih odbora. Mjesni odbori i gradske četvrti su pravna tijela.

Vijeće gradske četvrti, odnosno mjesnog odbora i predsjednik vijeća gradske četvrti, odnosno mjesnog odbora čine tijela gradskih četvrti, odnosno mjesnih odbora. Članove vijeća gradske četvrti, odnosno mjesnog odbora biraju birači s pravom glasa s prebivalištem na području gradske četvrti, odnosno mjesnog odbora. Članovi vijeća općine ili mjesnog odbora biraju se tajnim glasovanjem i razmjernim izbornim sustavom na neposrednim izborima. Izbori su uređeni Odlukom o izborima članova vijeća mjesnih odbora i gradskih četvrti Grada Samobora

4.2 Financiranje grada Samobora

„Upravni odjel za financije obavlja poslove proračuna, poslove planiranja i evidentiranja javnih nabava, poslove financijskog poslovanja i računovodstveno – knjigovodstvene poslove, poslove naplate gradskih poreza i ostalih prihoda te poslove gradske riznice.

Poslovi proračuna obuhvaćaju planiranje i izradu proračuna, planiranje i praćenje likvidnosti, kontrolu izvršenja proračuna, izradu polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna, provedbu postupaka vezanih za zaduživanje Grada i davanje jamstava, izračun i kontrolu fiskalnog kapaciteta Grada, praćenje zaduživanja i izradu izvješća o stanju duga te koordiniranju uspostave i ustrojavanja financijskog upravljanja i kontrola gradskih upravnih tijela, tijela mjesne samouprave, vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.“¹⁷

Financijsko poslovanje sastoji se od blagajničkog poslovanja, obračuna i isplate plaća službenicima i namještenicima Grada, kontrole naloga za plaćanje sukladno financijskim i računovodstvenim propisima te izvršenja plaćanja temeljem naloga upravnih tijela Grada i mjesnih odbora te gradskih četvrti i ustanova u vlasništvu Grada.

Od strane Grada Samobora, vođenje evidencije ulaznih računa, te evidentiranje, pohranjivanje i aktiviranje izdanih, primljenih i aktiviranih sredstava plaćanja.

¹⁷ Grad Samobor. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/upravni-odjel-za-financije-c32> (pristup: 18.10.2022.)

Utvrdjivanje obveznika plaćanja gradskih poreza i drugih prihoda, utvrđivanje i naplata gradskih poreza i drugih prihoda koji pripadaju Gradu Samoboru, pokretanje i vođenje ovršnih postupaka radi naplate gradskih poreza i drugih prihoda, te analitički praćenje naplate ostalih prihoda koje ostvaruju tijela uprave obuhvaćaju naplatu gradskih poreza i drugih prihoda.

Svaka općina ima svoj proračun, temeljni financijski dokument za upravljanje financijskim sredstvima. Proračun se sastoji od projekcija prihoda i troškova, financijskog planiranja i drugih elemenata. Analizom proračuna grada Samobora utvrđeno je da porezni prihodi, upravni prihodi i naknade po posebnim propisima čine najveći dio prihoda proračuna.

Tablica 1 Izmjena i dopuna proračuna grada Samobora za 2022. godinu na razini razreda ekonomske klasifikacije

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	PRORAČUN 2022.	IZMJENA	NOVI PLAN 2022.
A. RAČUN PRIHODA I RASHODA			
Prihodi ukupno	323.462.653	672.523	324.135.176
6 Prihodi poslovanja	316.316.153	672.523	316.988.676
7 Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	7.146.500	0	7.146.500
Rashodi ukupno	324.116.208	14.522.523	338.638.731
3 Rashodi poslovanja	276.488.408	8.025.523	284.513.931
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	47.627.800	6.497.000	54.124.800
Razlika - višak/manjak	-653.555	-13.850.000	-14.503.555
B. RAČUN ZADUŽIVANJA/FINANCIRANJA			
8 Primici od financijske imovine i zaduživanja	300.000	0	300.000
5 Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.049.100	0	6.049.100
Neto zaduživanje/financiranje	-5.749.100	0	-5.749.100
C. RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA (VIŠAK PRIHODA I REZERVIRANJA)			
UKUPAN DONOS VIŠKA/MANJKA IZ PRETHODNE GODINE	7.407.655	21.914.384	29.322.039
9 Višak prihoda iz prethodne godine koji se raspoređuje	6.402.655	13.850.000	20.252.655
9 Manjak prihoda iz prethodne godine za pokriće	0	0	0
Razlika višak/manjak iz prethodne godine koji će se pokriti/rasporediti	6.402.655	13.850.000	20.252.655
UKUPNO PRORAČUN (A.+B.+C.)			
PRIHODI I PRIMICI	330.165.308	14.522.523	344.687.831
RASHODI I IZDACI	330.165.308	14.522.523	344.687.831
VIŠAK/MANJAK			
+ NETO ZADUŽIVANJE/FINANCIRANJE	0	0	0
+ RAZLIKA VIŠAK/MANJAK IZ PRETHODNE GODINE KOJI ĆE SE POKRITI/RASPOREDITI			

Izvor: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catID=497>

U tablici 2. u nastavku prikazana je struktura prihoda grada Samobora za 2022. godinu iz koje je razvidan porast ukupnoga prihoda grada.

Tablica 2 Struktura prihoda grada Samobora za 2022. godine

PRIHODI, PRIMICI I VIŠAK	PLANIRANO	PROMJENA	NOVI IZNOS
Prihodi od poreza (porez na dohodak, promet nekretnina i lokalni porezi)	155.885.558	0	155.885.558
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (od drugih proračuna, izvanpror. korisnika, EU sredstava)	97.263.107	-124.477	97.138.630
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (komunalna naknada, te komunalni, šumski i vodni doprinos, participacije roditelja za prehranu i boravak...)	56.153.650	797.000	56.950.650
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (zemljišta, stambenih objekata...)	7.146.500	0	7.146.500
Višak prihoda iz prethodne godine koji se raspoređuje	6.402.655	13.850.000	20.252.655
Prihodi od imovine (od financijske im., zakupa, najma, prava služnosti, koncesije, spomeničke rente...)	3.733.265	0	3.733.265
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrti po prot. jam. (vlastiti prihodi pror. korisnika, donacije,...)	2.977.240	0	2.977.240
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (novčane kazne i ostali prihodi)	303.333	0	303.333
Primici od financijske imovine i zaduživanja (APN)	300.000	0	300.000
UKUPNO	330.165.308	14.522.523	344.687.831

Izvor: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catID=497>

Tablica 3. u nastavku prikazuje strukturu rashoda grada Samobora za 2022. godinu iz koje je, kao i u slučaju prihoda, razvidan također i porast ukupnoga rashoda grada.

Tablica 3 Struktura rashoda grada Samobora za 2022. godine

RASHODI I IZDACI	PLANIRANO	PROMJENA	NOVI IZNOS
Rashodi za zaposlene (zaposlenici gradske uprave i svih pror. korisnika)	113.543.691	0	113.543.691
Materijalni rashodi (režije, održavanje kom. infrastr....)	109.227.362	8.325.523	117.552.885
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (zemljište, ulaganja u građevinske, stamb. i posl. objekte, društvene domove, ceste, vatrogasno vozilo za JVP, javnu rasvjetu, groblja, opremu...)	47.627.800	6.497.000	54.124.800
Ostali rashodi (donacije, kapitalne pomoći ...)	25.027.000	-300.000	24.727.000
Subvencije (trg. društvima, obrtnicima, poljoprivrednicima)	12.231.000	0	12.231.000
Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (stipendije, soc. potpore, sufinanciranje predškol. odgoja, prijevoza...)	8.978.000	0	8.978.000
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.049.100	0	6.049.100
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	5.825.000	0	5.825.000
Financijski rashodi	1.656.355	0	1.656.355
UKUPNO	330.165.308	14.522.523	344.687.831

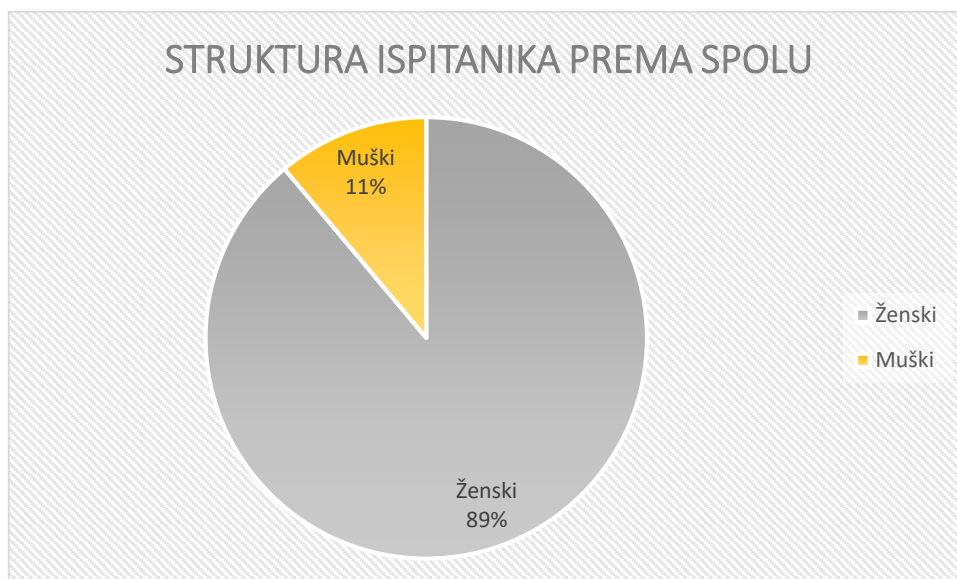
Izvor: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catID=497>

5 ANKETA O ZADOVOLJSTVU KVALITETOM ŽIVOTA U GRADU SAMOBORU

Za potrebe izrade ovog završnog rada provedena je anketa „Zadovoljstvo kvalitetom života u gradu Samoboru“. Anketiranje je provedeno anonimno na uzorku od 108 ispitanika. Od ukupnog broja ispitanika najveći broj ispitanika je iz centra i šireg centra grada Samobora (63 ispitanika, 58,3%).

Na grafu 1. prikazana je struktura ispitanika prema spolu iz koje je razvidno da je u anketi sudjelovalo 12 osoba muškog spola i 96 osoba ženskog spola.

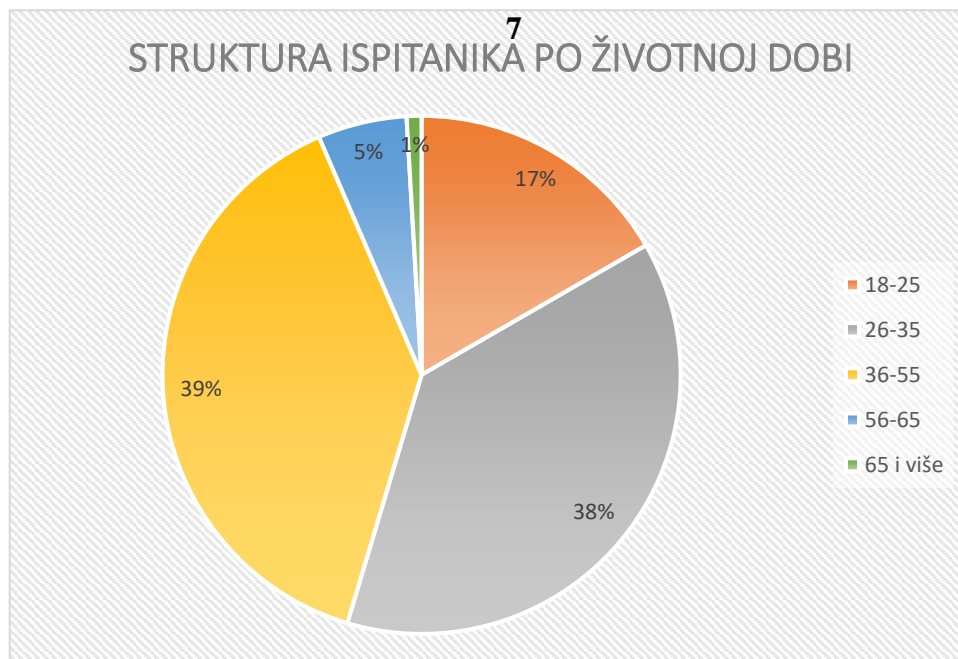
[Grafikon 1 Struktura ispitanika prema spolu](#)

Izvor: vlastiti rad autora

U sljedećem grafu 2. vidljiva je struktura ispitanika prema starosnoj dobi iz koje je vidljivo da među sudionicima ankete prevladavaju osobe između 36-55 (42 ispitanika, 38,9%), slijede ih osobe u dobnoj skupini 26-35 godina (41 ispitanik, 38%), 18-25 godina (18 ispitanika, 16,7%) i 1 ispitanik u dobnoj skupini od 65+ godina (0,9%).

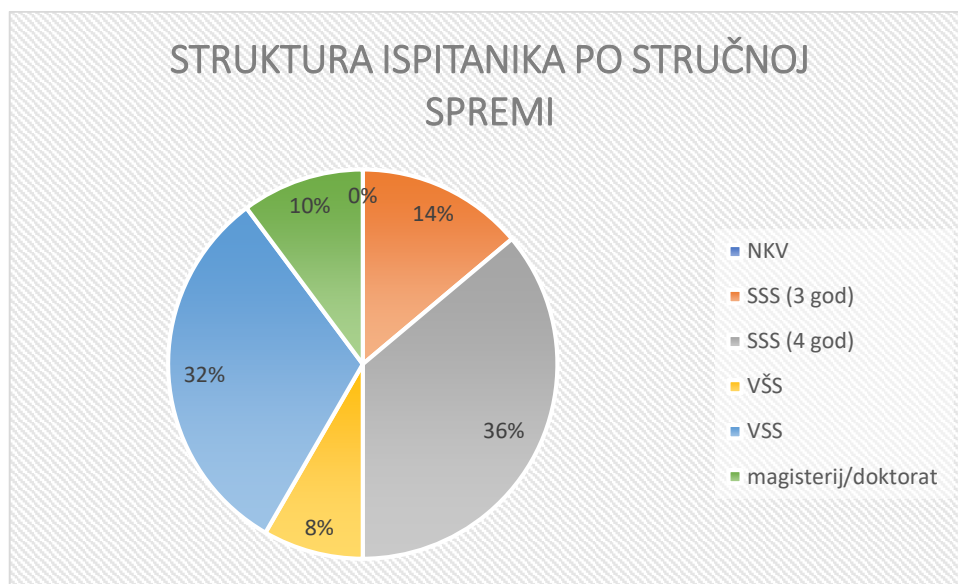
Grafikon 2 Struktura ispitanika po životnoj dobi

Izvor: vlastiti rad autora

Razina obrazovanja sudionika ankete prikazana u grafu 3. pokazuje da među ispitanicima prevladavaju osobe s završenim srednjoškolskim obrazovanjem (54 ispitanika ili 36%), zatim slijede osobe s titulom stručnog prvostupnika (34 ispitanika ili 32%), osobe s titulom sveučilišni prvostupnik (9 ispitanika 8%) i osobe s završenim magisterijem/doktoratom (11 ispitanika, 10%).

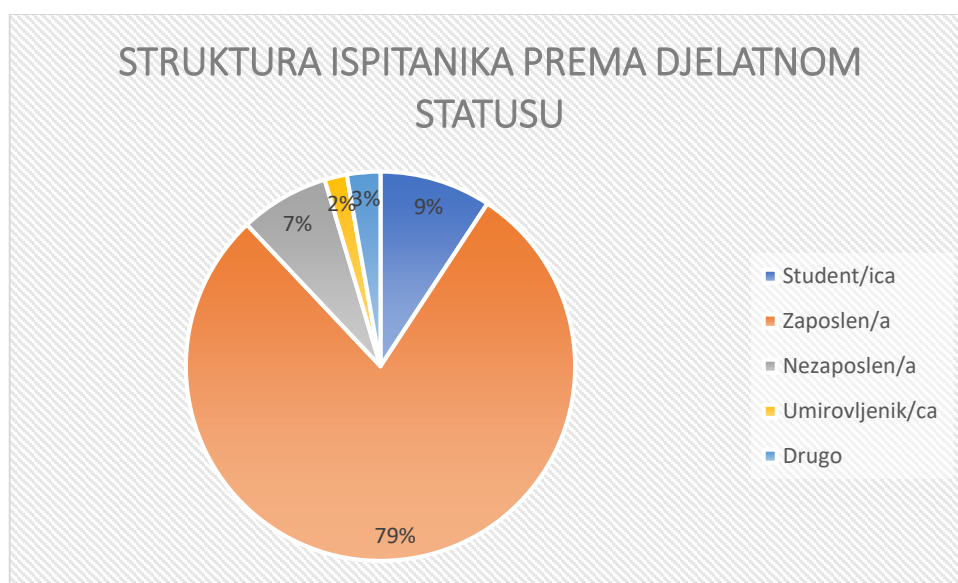
Grafikon 3 Struktura ispitanika prema stručnoj spremi

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 4. daje strukturu ispitanika prema njihovom djelatnom statusu iz koje se vidi da je 85 ili 79% ispitanika zaposleno, a ostali ispitanici su nezaposleni, umirovljenici, studenti i slično.

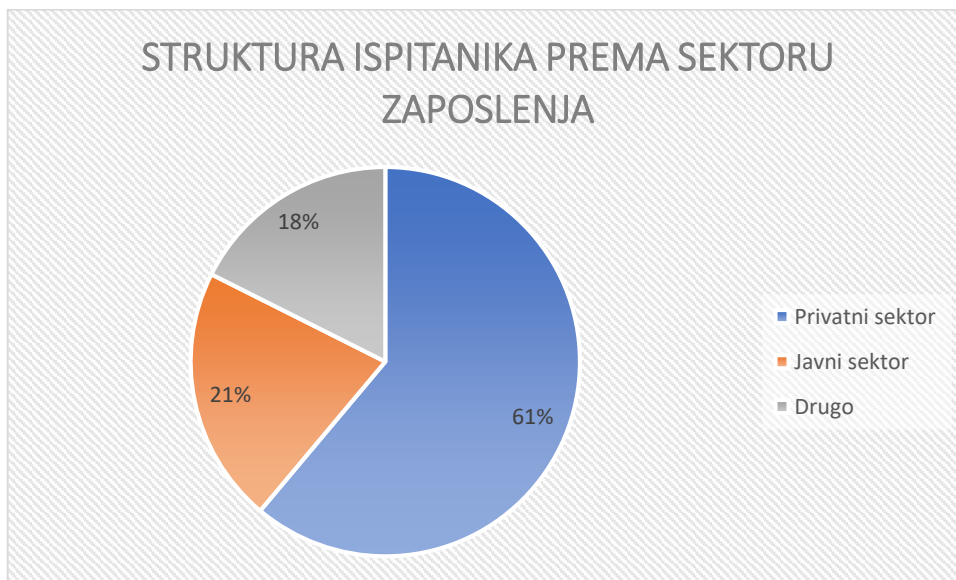
Grafikon 4 Struktura ispitanika prema djelatnom statusu

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 5. daje strukturu zaposlenih ispitanika prema sektoru njihova zaposlenja. Iz podataka se vidi da od 85 ispitanika koji su zaposleni, u javnom sektoru radi 23 ispitanika ili 21%, a u privatnom sektoru 66 ispitanika ili 61%. Ostali zaposleni ispitanici (18%) smatraju da svojim djelatnim statusom ne pripadaju niti u javni niti u privatni sektor.

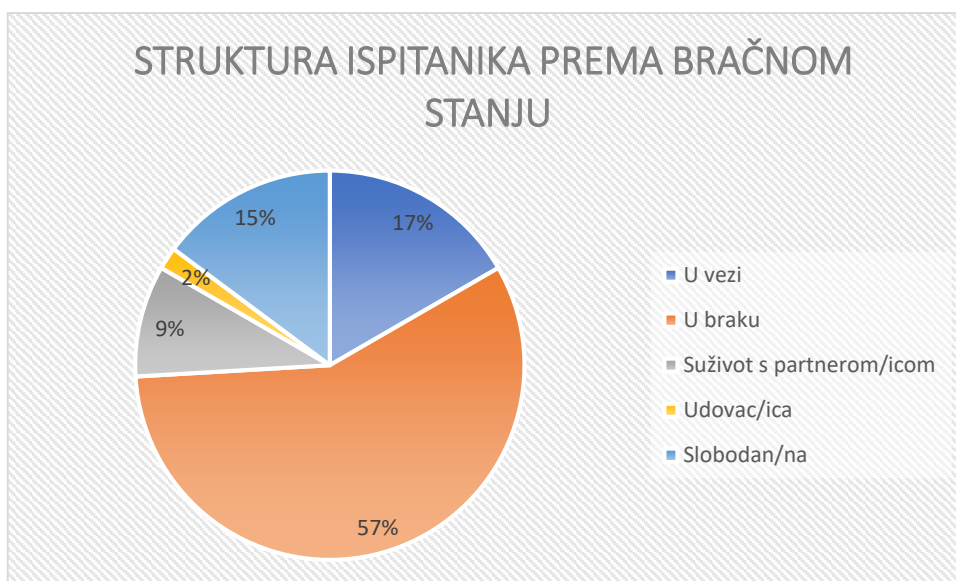
[Grafikon 5 Struktura zaposlenih ispitanika prema sektoru zaposlenja](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Grafikon 6 pokazuje strukturu ispitanika prema bračnom stanju. Iz prikupljenih podataka vidljivo je da je više od polovice, njih 57% u braku, 17% u vezi, a ostali žive s partnerom/icom, samci, udovci ili slobodni.

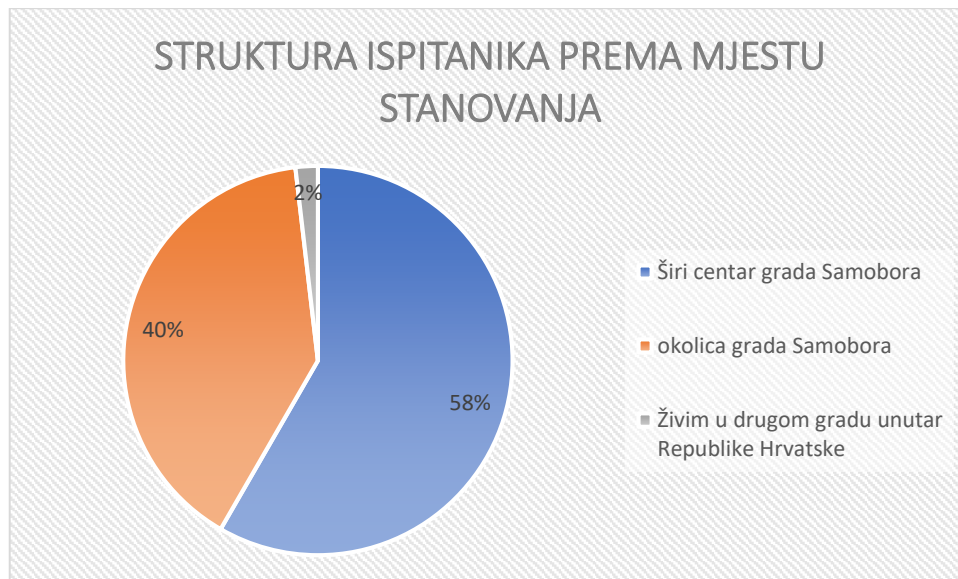
[Grafikon 6 Struktura ispitanika prema bračnom stanju](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Prema sljedećem grafikonu 7 vidljiva je struktura stanovnika prema mjestu stanovanja. Njih 58% nalazi se u širem centru grada Samobora, 40% u okolici grada Samobora, a njih samo 2% živi u nekom drugom gradu, ali unutar države.

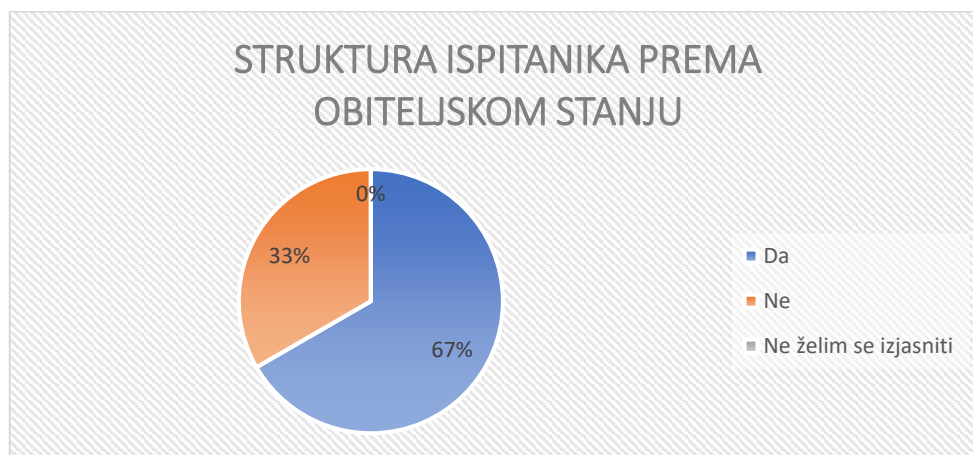
[Grafikon 7 Struktura ispitanika prema mjestu stanovanja](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Na grafikonu 8 dan je prikaz strukture stanovnika prema obiteljskom stanju. Njih 67% živi (ima) obitelj, a njih 33% nema.

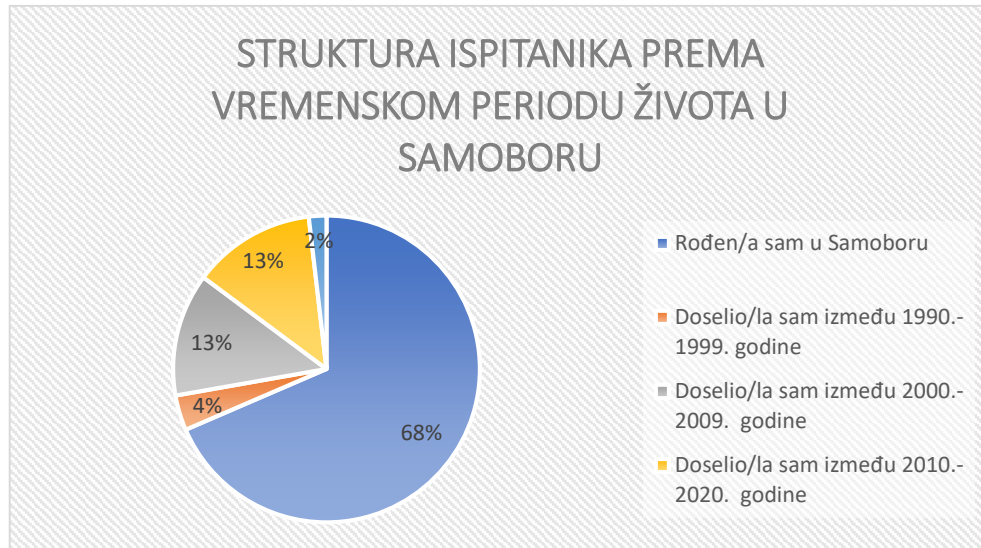
[Grafikon 8 Struktura ispitanika prema obiteljskom stanju](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Također, ispitana je i struktura ispitanika prema vremenskom periodu življenja u Samoboru. To prikazuje grafikon 9 u nastavku. Najveći udio ispitanika – njih 68% je rođeno u Samoboru, dok se ostatak doselio u nekom vremenskom periodu, od tih skupina doseljenih građana, najveća je ona s udjelom od 17%, a to je skupina razdoblja doseljenja između 2010. i 2020. godine.

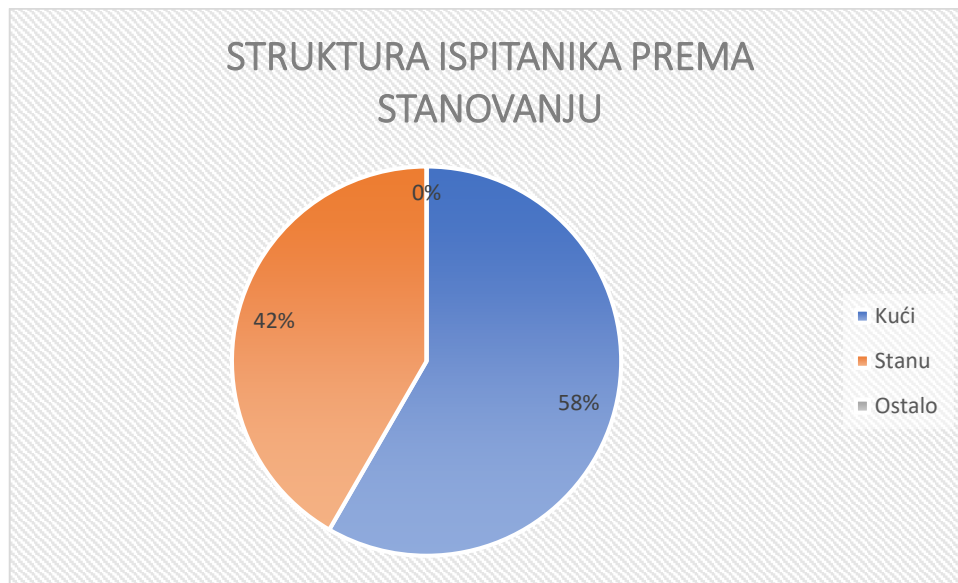
[Grafikon 9 Struktura ispitanika prema vremenskom razdoblju života u Samoboru](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Po pitanju stambenog prostora stanovanja ispitanika, disperzija je gotovo jednaka. Njih 58% živi u kući, a 42% u stanu. To je prikazano na grafikonu 10.

Grafikon 10 Struktura ispitanika prema stanovanju

Izvor: vlastiti rad autora

Između ostalog, cilj anketnog upitnika bio je od ispitanika saznati koji su, po njima, najveći nedostaci grada Samobora, a koji su pod nadležnosti javne samouprave (na koje grad može direktno utjecati). Ispitanici su naveli sljedeće točke kao glavne nedostatke (odgovori su sumirani, a neki su citirani navodi ispitanika):

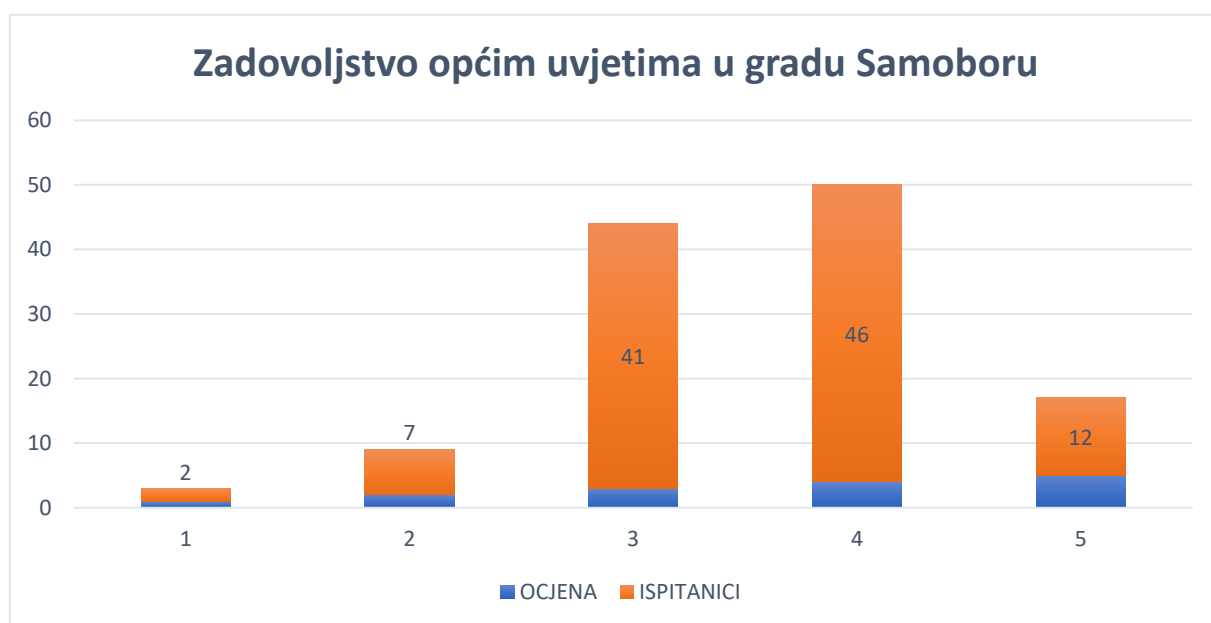
- Javni prijevoz
- Nedostatak slobodnih mjesta u vrtićima i osnovnim školama
- Trenutna vlast
- Zdravstvene usluge
- Otpadne vode i kanalizacija
- Umreženost i korupcija u svim sferama upravljanja gradom, osobito u komunalnom poduzeću u vlasništvu grada
- Nedostatak sadržaja za mlade
- „Imam osjećaj da se grad trenutno fokusira samo na bolju turističku ponudu, baš kao i cijela država. Potrebni su nam programi koji će poticajno utjecati na poljoprivrednike i obrtnika. Osobno ne koristim javni gradski prijevoz (na posao putujem biciklom) ali smatram da je to ogroman problem i suosjećam sa svim ljudima koji su osuđeni na javni prijevoz“

- Nedostatak radnih mjesta
- „Javni prijevoz je trenutačno gorući problem, posebno za sve one koji svakodnevno putuju u Zagreb i natrag, ali i iz okolnih mjesta u Samobor i natrag. Nedostaje i još jedna osnovna škola, ili barem izgradnja obećanog objekta u vojarni, projekt je predstavljen prije nekoliko godina. Mnoge su se obitelji doselile, srećom djece je puno, treba ozbiljno ulagati u podršku djeci i roditeljima kroz omogućavanje pohađanja vrtića i ostvarivanje boljih uvjeta u samoborskih školama. To se dugoročno ulaganje uvijek najviše isplati.“
- „Nedovoljno i ne proaktivno upravljanje gradom. Koristiti više sredstva iz EU fondova za poboljšanje kvalitete života i stvaranja novih sadržaja.“
- Odlagališta za komunalni otpad

U daljnjem dijelu rada, grafički su prikazani i objašnjeni dijelovi ankete direktno povezani s problematikom, dok su grafikoni 1-10 bili vezani za demografiju ispitanika.

Graf 11 prikazuje zadovoljstvo ispitanika općim uvjetima u Samoboru. Oznaka 1 označuje apsolutno nezadovoljstvo, a ocjena 5 apsolutno zadovoljstvo. Najviše njih (46) uvjete ocjenjuje ocjenom 4, a slijedi skupina od 41 ispitanika, koji ocjenjuje uvjete ocjenom broj 3. Apsolutno nezadovoljnih i nezadovoljnih ukupno je samo 9, dok je apsolutno zadovoljnih 12.

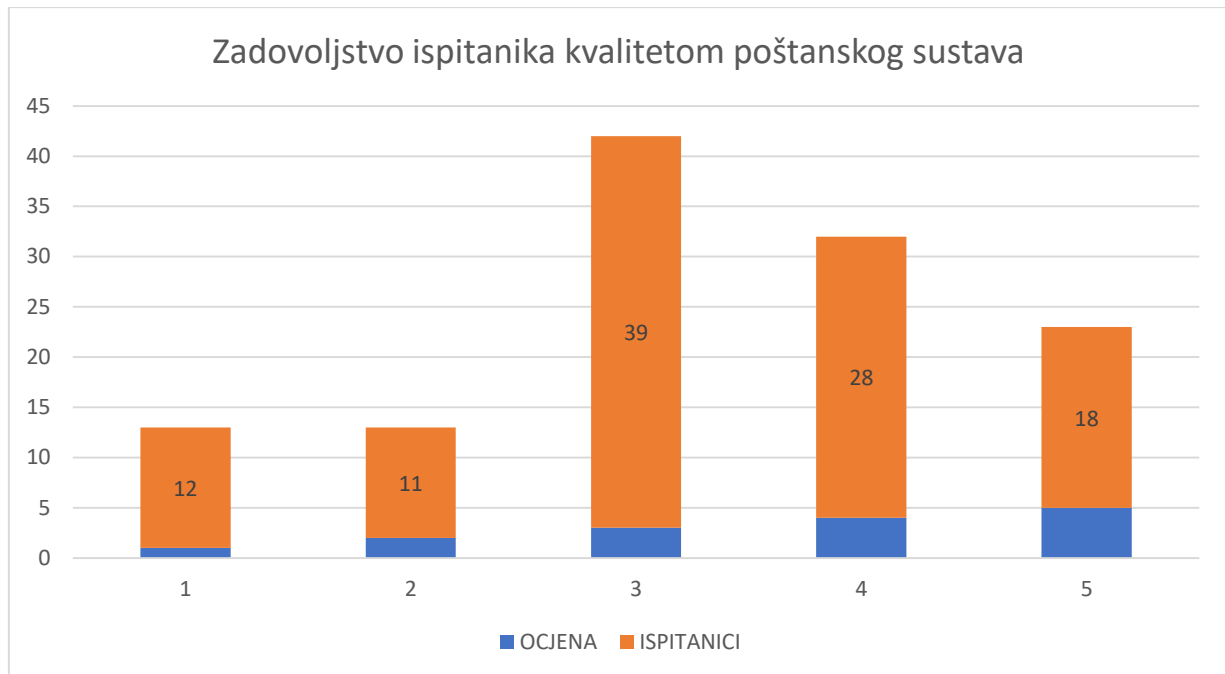
[Grafikon 11 Zadovoljstvo ispitanika općim uvjetima života na području grada Samobora](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Grafom 12 pokazano je zadovoljstvo ispitanika korištenjem usluga poštanskog sustava. Njih većina je prosječno do apsolutno zadovoljna, a njih samo 23 je nezadovoljno.

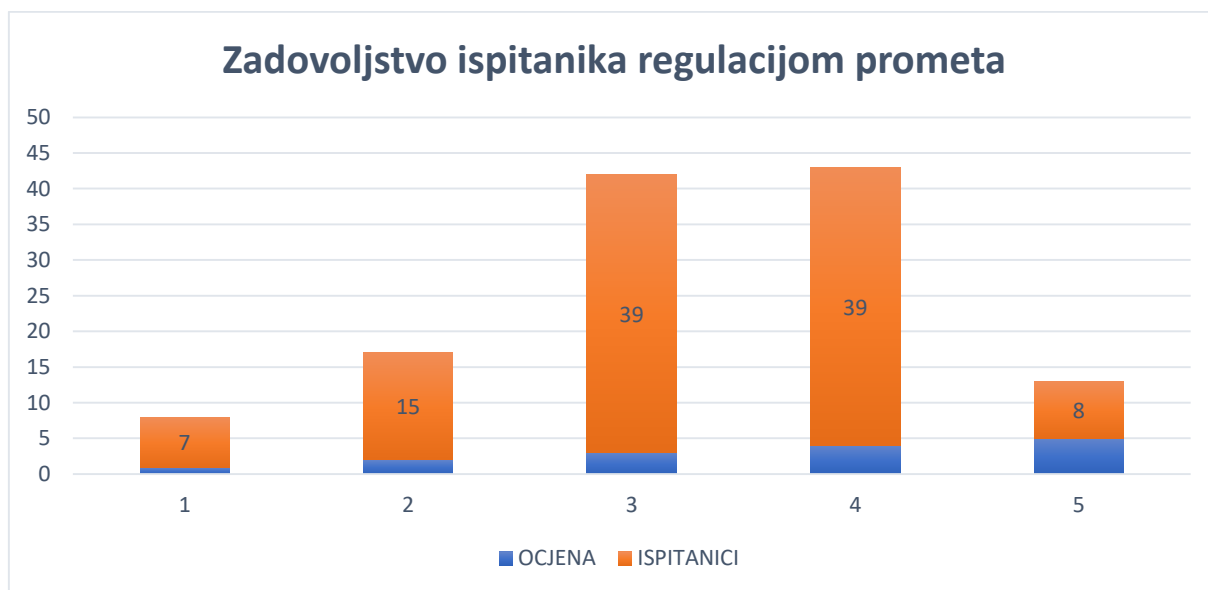
[Grafikon 12 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom poštanskog sustava u gradu Samoboru](#)

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 13 prikazuje zadovoljstvo ispitanika regulacijom prometa. Većina ispitanika ocijenila je svoje zadovoljstvo ocjenom 3 i 4, pa se može zaključiti da su ispitanici uglavnom zadovoljni regulacijom prometa u gradu.

Grafikon 13 Zadovoljstvo ispitanika regulacijom prometa u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Kvalitetom telekomunikacijskog sustava građani su također u većini prosječno do apsolutno zadovoljni. Ilustracija odgovora vidljiva je na grafu 14 i iz istog se može zaključiti da je kvaliteta telekomunikacijskog sustava u Samoboru kvalitetna.

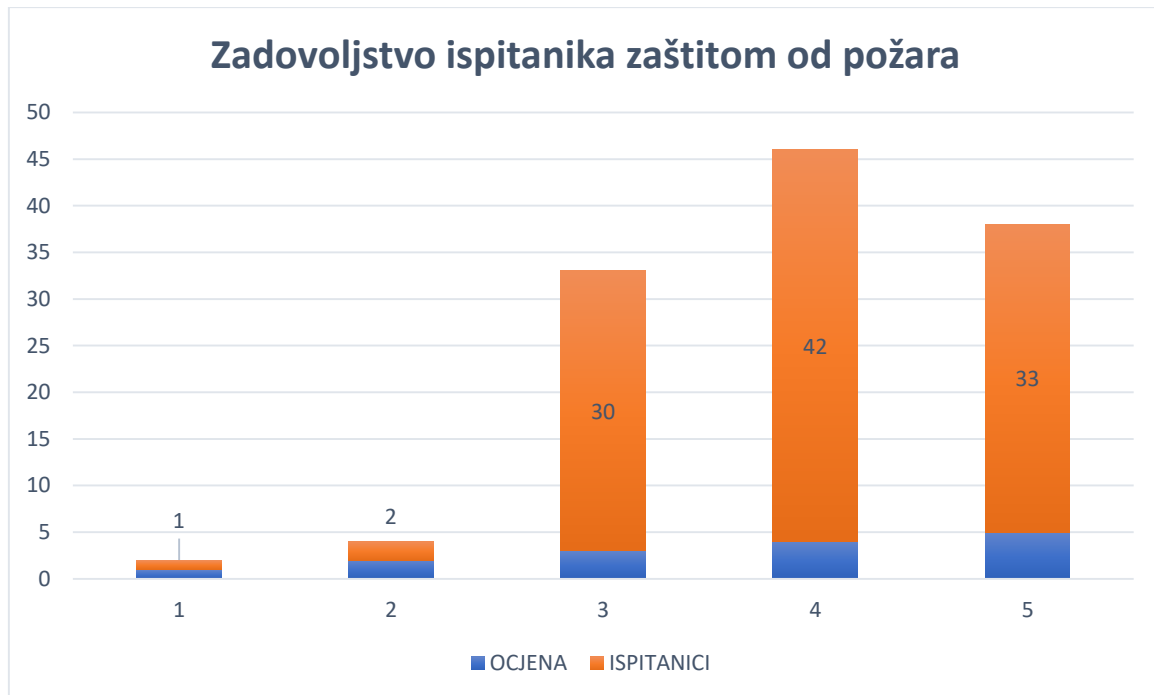
Grafikon 14 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom telekomunikacijskog sustava u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Isto kao i telekomunikacijskim sustavom, ispitanici su veoma zadovoljni i ukazuju na kvalitetu zaštite od požara u gradu Samoboru, a to je prikazano na grafu 15 u nastavku.

Grafikon 15 Zadovoljstvo ispitanika zaštitom od požara u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Ispitanici su svoje zadovoljstvo zelenim površinama i parkovima grada Samobora ocijenili u najvećem broju (njih 50) ocjenom 4, slijedi ocjena 5 (njih 28), ocjena 3 (19), te u manjem broju ocjene 1 i 2 (ukupno 11 odgovora). Kako je i vidljivo na grafikonu 16, ispitanici su veoma zadovoljni tim aspektom Samobora.

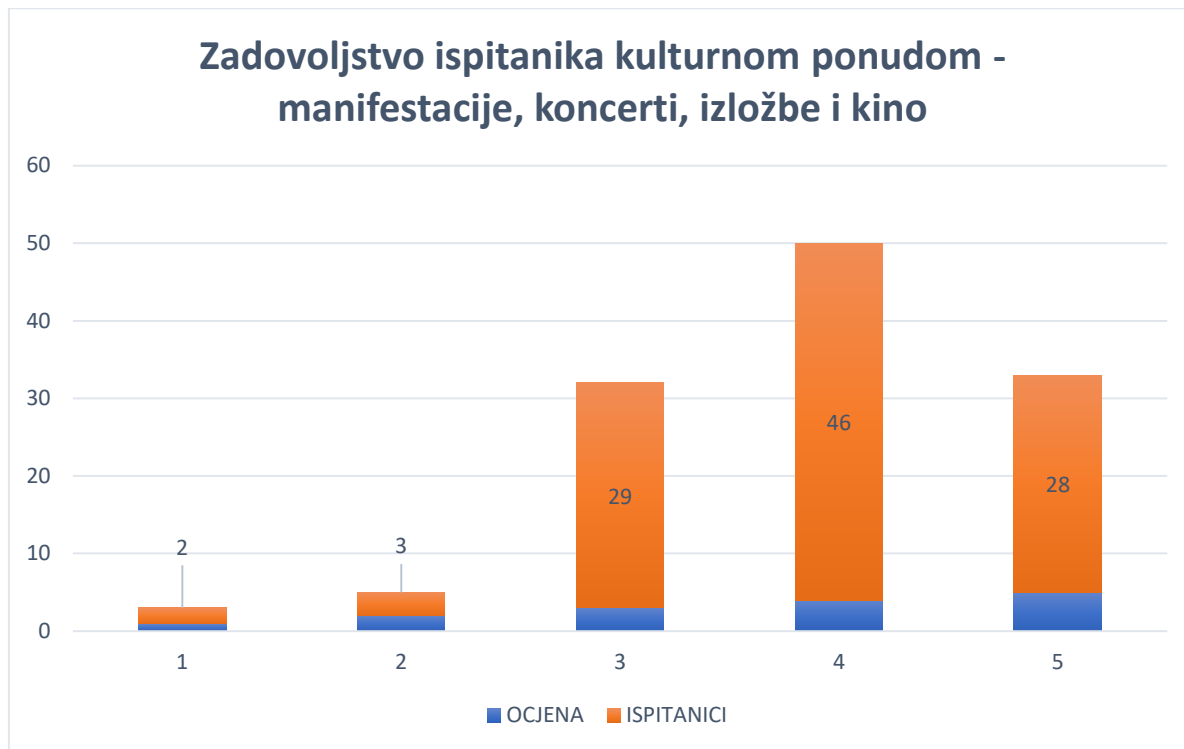
Grafikon 16 Zadovoljstvo ispitanika zelenim okolišom (parkovima) u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Grafikon 17 također pokazuje veoma pozitivne ocjene građana i za društvene manifestacije i kulturno-umjetnička događanja i objekte. Disperzija odgovora jasno je vidljiva na grafikonu.

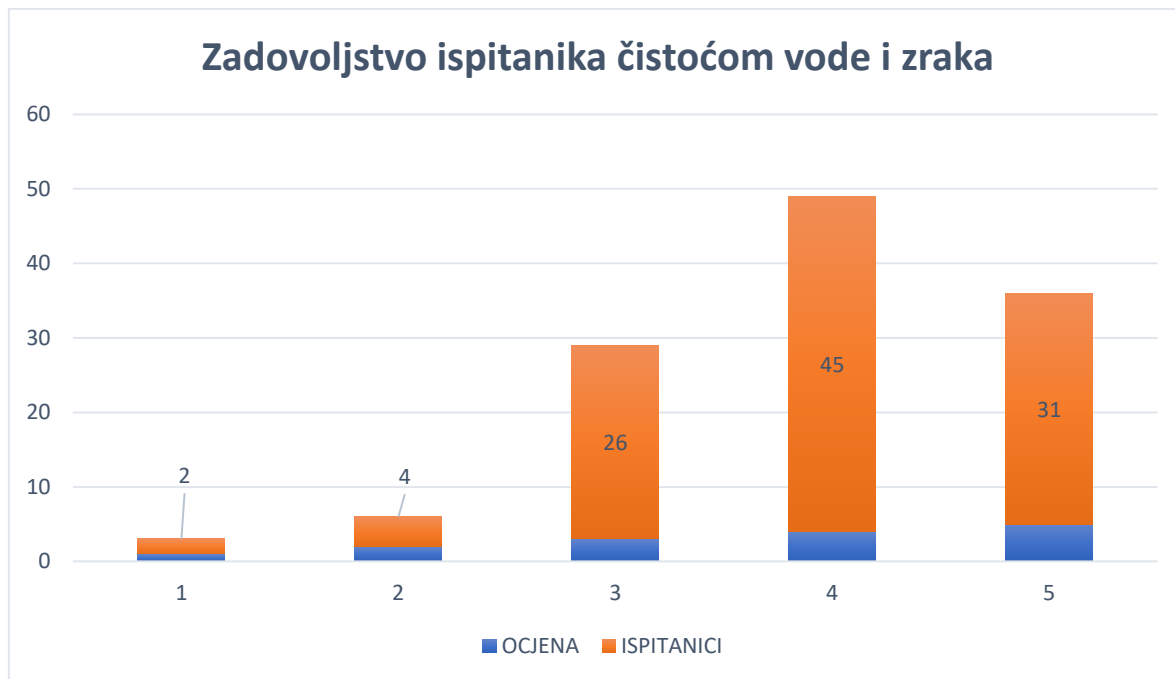
Grafikon 17 Zadovoljstvo ispitanika kulturnom ponudom – manifestacije, koncerti, izložbe i kino u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Grafikonom 18 prikazano je zadovoljstvo ispitanika čistoćom vode i zraka u gradu. Najviše njih odgovorilo je ocjenom 4. Slijede ocjene 5,3,2 pa 1. S obzirom na visoki udio pozitivnih ocjena, također se može zaključiti da su građani i ovim aspektom rukovođenja grada prilično zadovoljni te da gradska uprava i ostala tijela dobro ispunjavaju svoje zadatke.

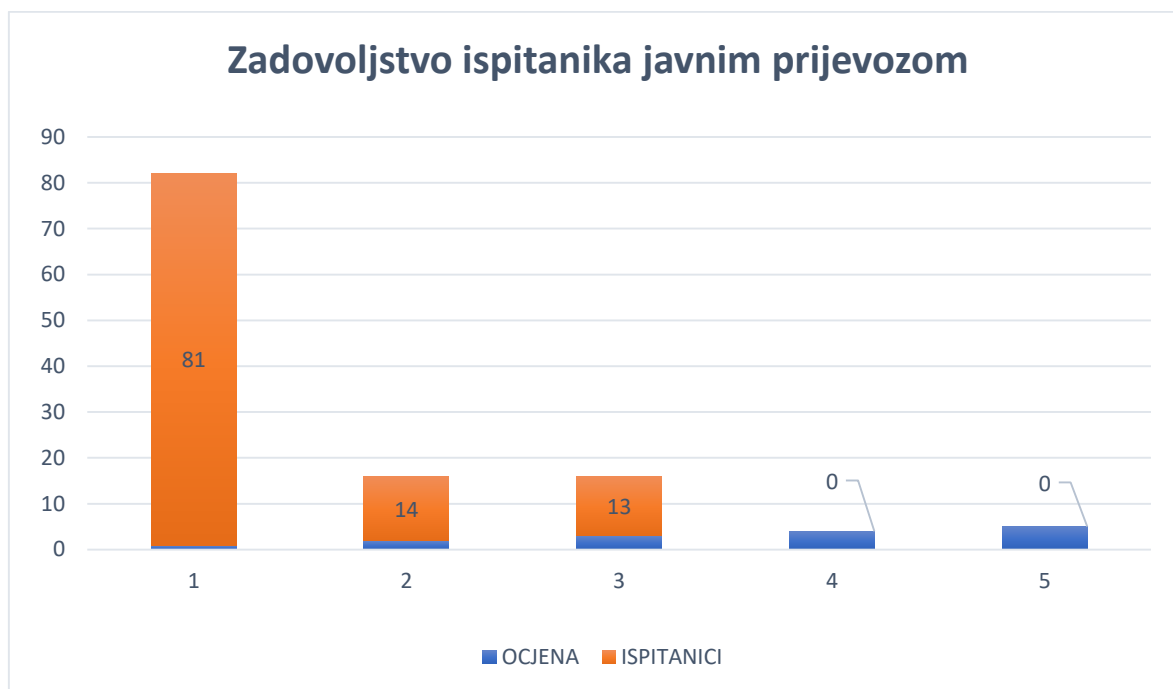
Grafikon 18 Zadovoljstvo ispitanika čistoćom vode i zraka u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 19. u nastavku pokazuje stav ispitanika o javnom prijevozu u gradu. Od 108 ispitanika njih 81 izjasnilo se da su jako nezadovoljni javnim prijevozom što ukazuje na potrebne promjene u gradu po tom pitanju. Bitno je obratiti pažnju i uvidjeti da se ni jedan ispitanik nije izjasnio kao "vrlo zadovoljan" javnim prijevozom.

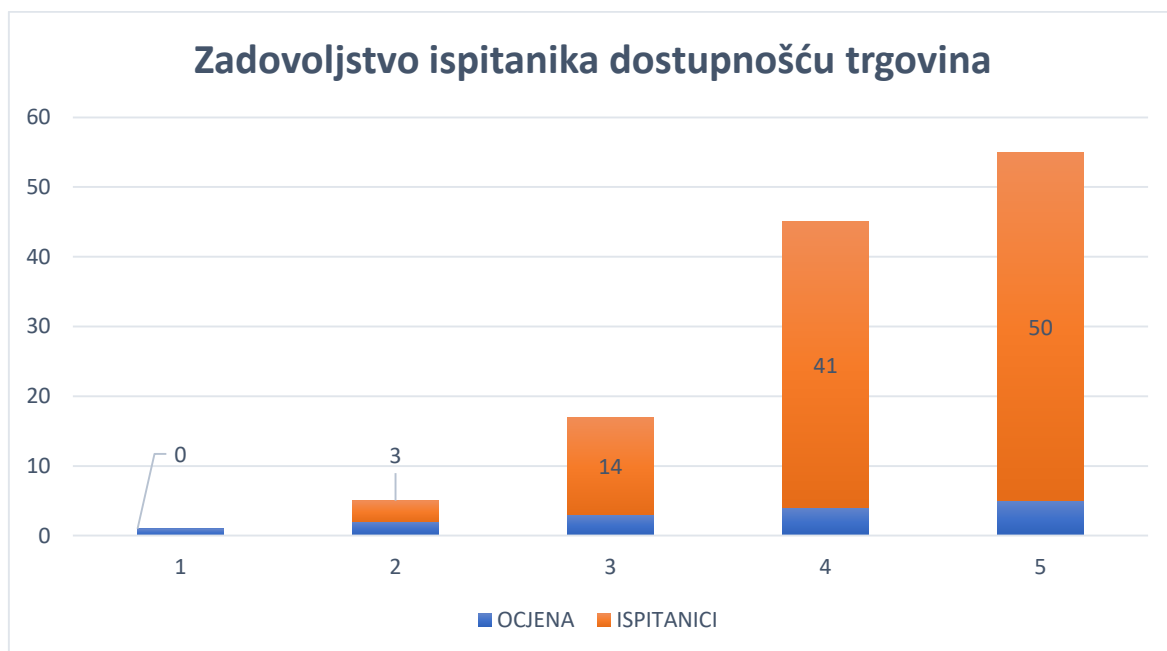
Grafikon 19 Zadovoljstvo ispitanika javnim prijevozom u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 20 prikazuje zadovoljstvo ispitanika vezano za dostupnost trgovina i vidljivo je da su i više nego zadovoljni. Nitko nije pokazao apsolutno nezadovoljstvo. Najviše ih je apsolutno zadovoljno (50), slijede oni koji su veoma zadovoljni (41) te indiferentni (14).

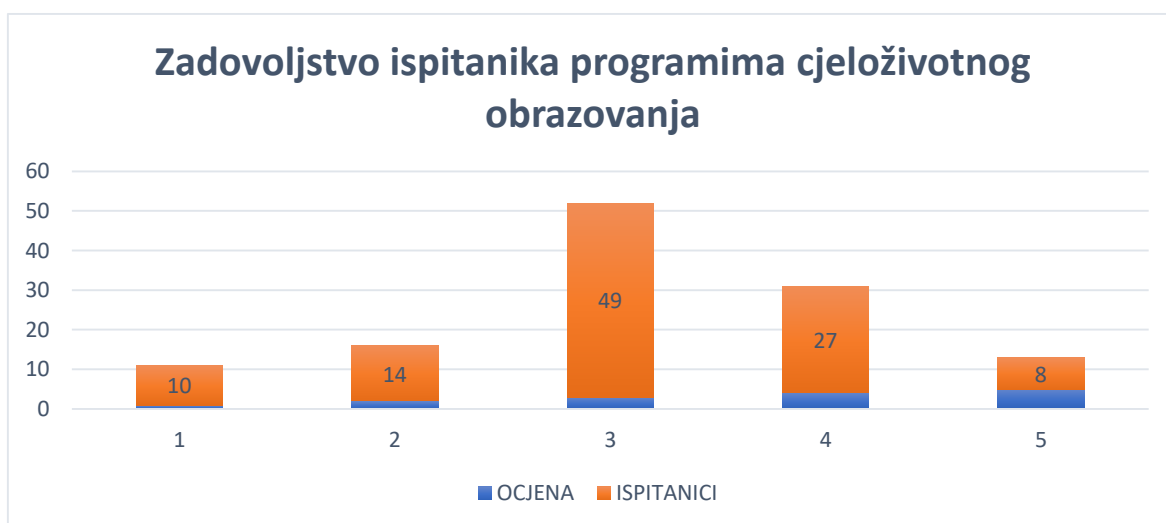
Grafikon 20 Zadovoljstvo ispitanika dostupnošću trgovina u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Graf 21 prikazuje na zadovoljstvo ispitanika programima cjeloživotnog obrazovanja. Njegov izgled podsjeća na Gaussovu krivulju. Najviše je onih indiferentnih što dovodi do zaključka da je kvaliteta takvog obrazovanja i njegove dostupnosti u gradu prosječna.

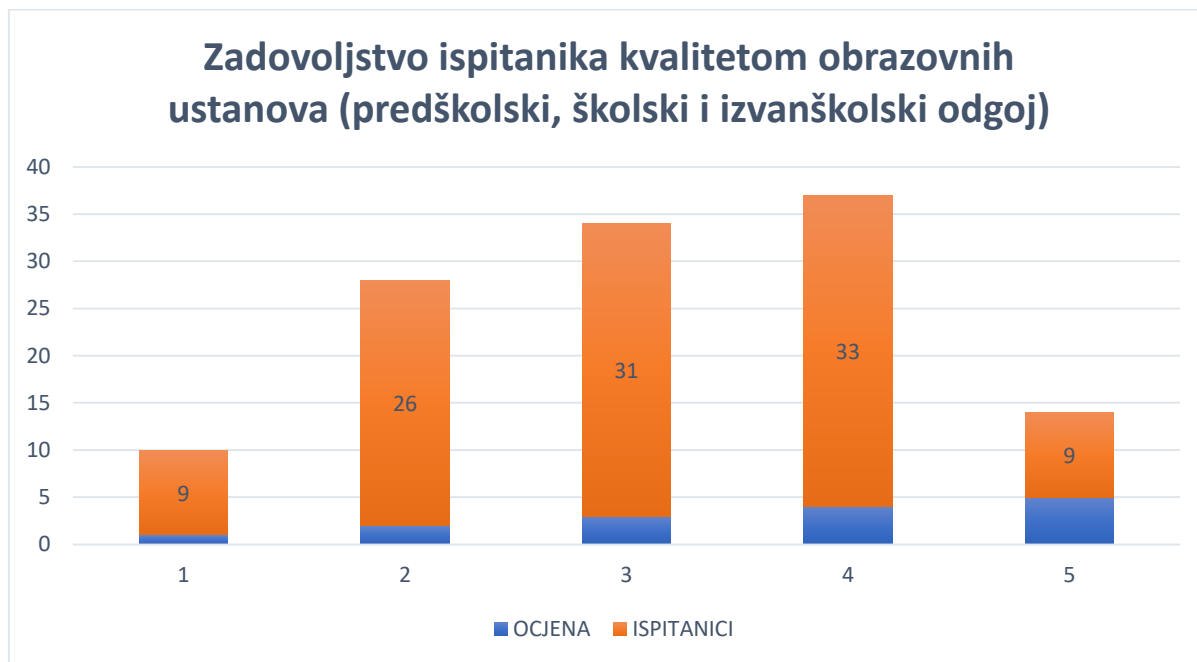
Grafikon 21 Zadovoljstvo ispitanika programima cjeloživotnog obrazovanja u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Ispitanici su srednje zadovoljni kvalitetom obrazovnih ustanova u gradu, a točna disperzija vidljiva je na grafikonu 22. Najviše njih dalo je ocjenu 3 i 4 (ukupno 64), a njih 9 za ocjenu 1 i 5.

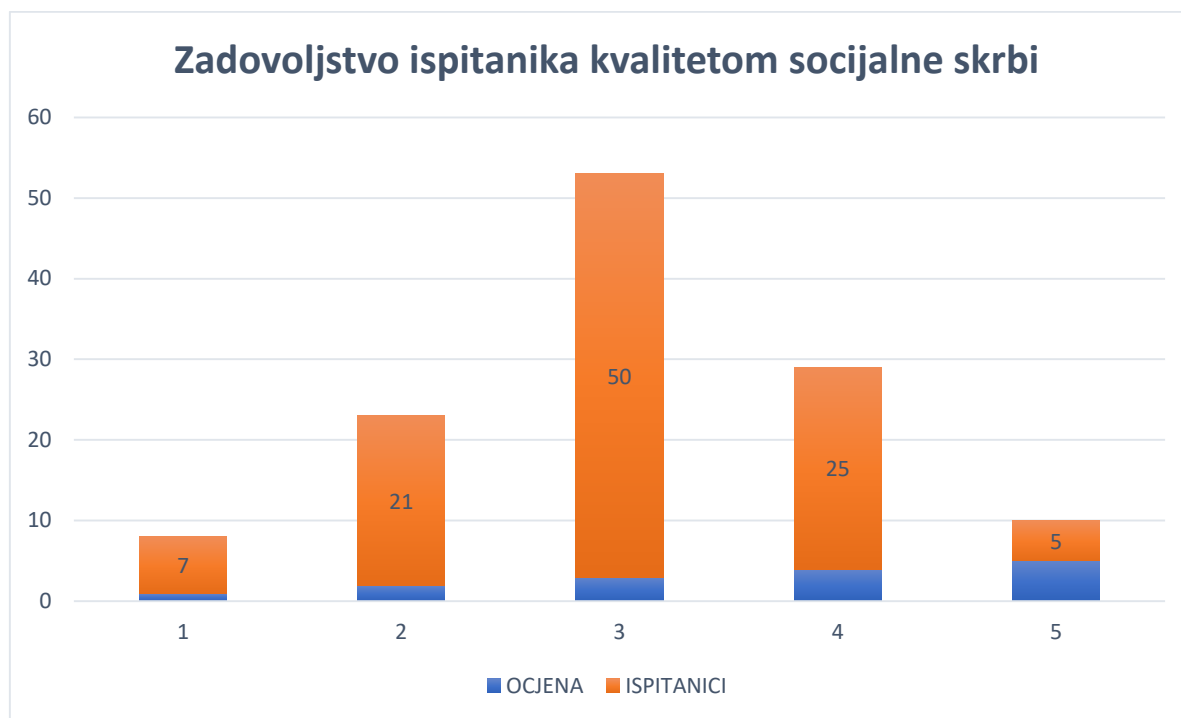
Grafikon 22 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom obrazovnih ustanova – predškolski, školski i izvanškolski odgoj u gradu Samoboru

Izvor: vlasititi rad autora

Graf 23 pokazuje zadovoljstvo ispitanika kvalitetom socijalne skrbi u gradu Samoboru, disperzija je također slična Gaussovoj krivulji, te se može zaključiti da građani nisu zadovoljni niti nezadovoljni kvalitetom socijalne skrbi – odnosno, postoji puno mjesta za popravak.

Grafikon 23 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom socijalne skrbi u gradu Samoboru

Izvor: vlasititi rad autora

Kao i sa socijalnom skrbi, postoji puno mjesta za napretkom i u zdravstvu, kao što je vidljivo na grafikonu 24, a prema mišljenju ispitanika ovog anketnog upitnika. Najviše njih (45) nije niti zadovoljno niti nezadovoljno tim dijelom poslovanja grada.

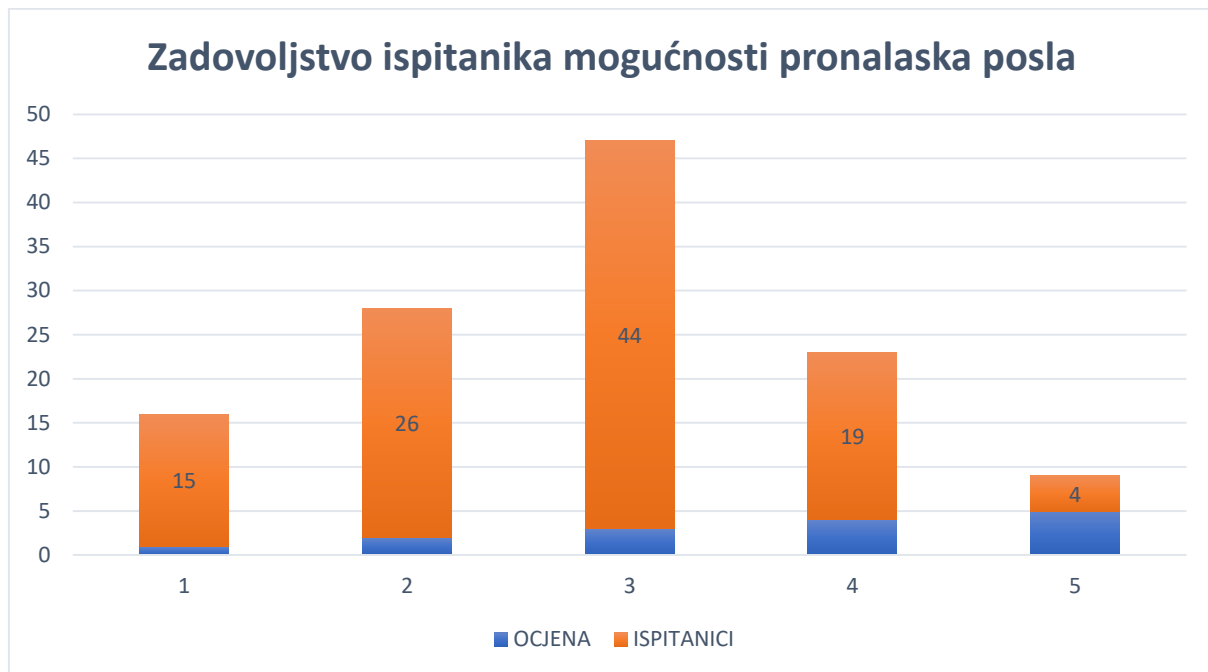
Grafikon 24 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom zdravstvene skrbi u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Ispitanici smatraju da je potraga za poslom u gradu Samoboru srednje ostvariva. Odnosno, kako bi se moglo zaključiti zbog čega – trebalo bi postaviti dodatna pitanja poput koje su im važne odrednice prilikom zapošljavanja – kao što su radno vrijeme, plaća, slobodni dani i slično. Na grafu 25 pokazano je globalno mišljenje ispitanika o mogućnosti pronalaska posla, te također i u ovom segmentu prevladava srednja ocjena.

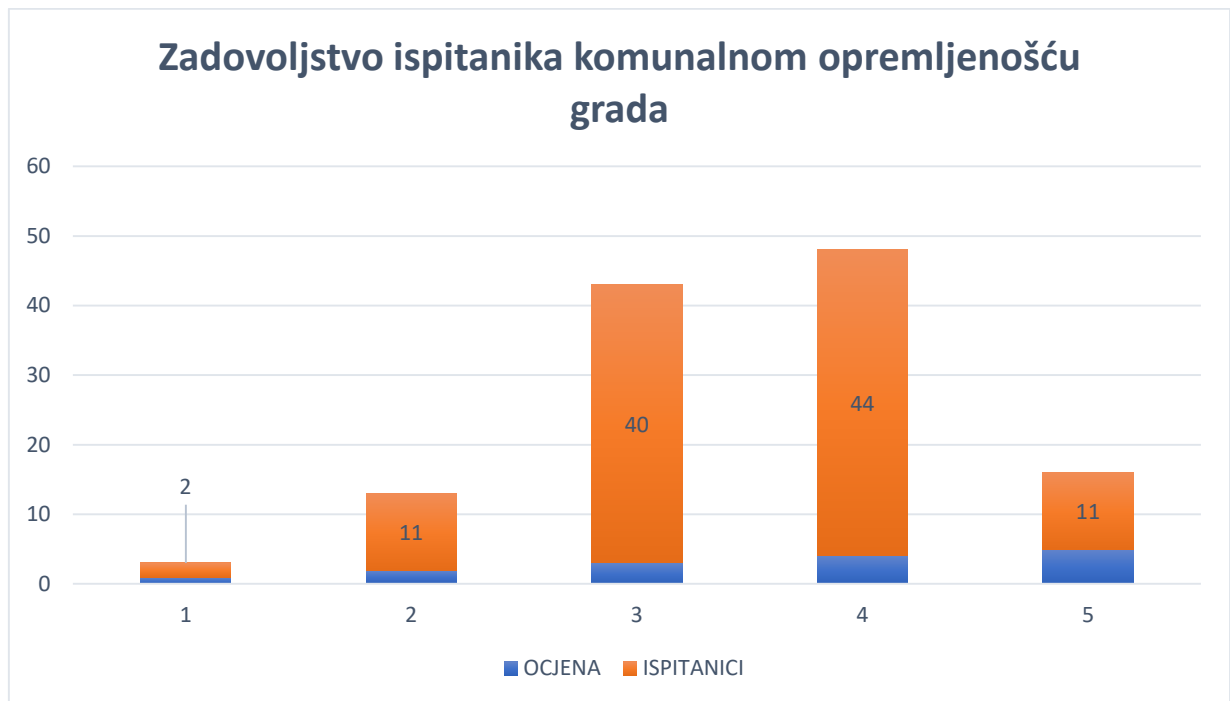
Grafikon 25 Zadovoljstvo ispitanika mogućnosti pronalaska posla u gradu Samoboru

Izvor: vlastiti rad autora

Na grafikonu 26 vidljivo je da je većina ispitanika indiferentna i zadovoljna po pitanju komunalne opremljenosti grada. To je jako dobra ocjena, a pogotovo s obzirom na komunalne probleme koji imaju drugi gradovi, poput Zagreba, ovo se može smatrati velikim plusom za grad i gradsku upravu.

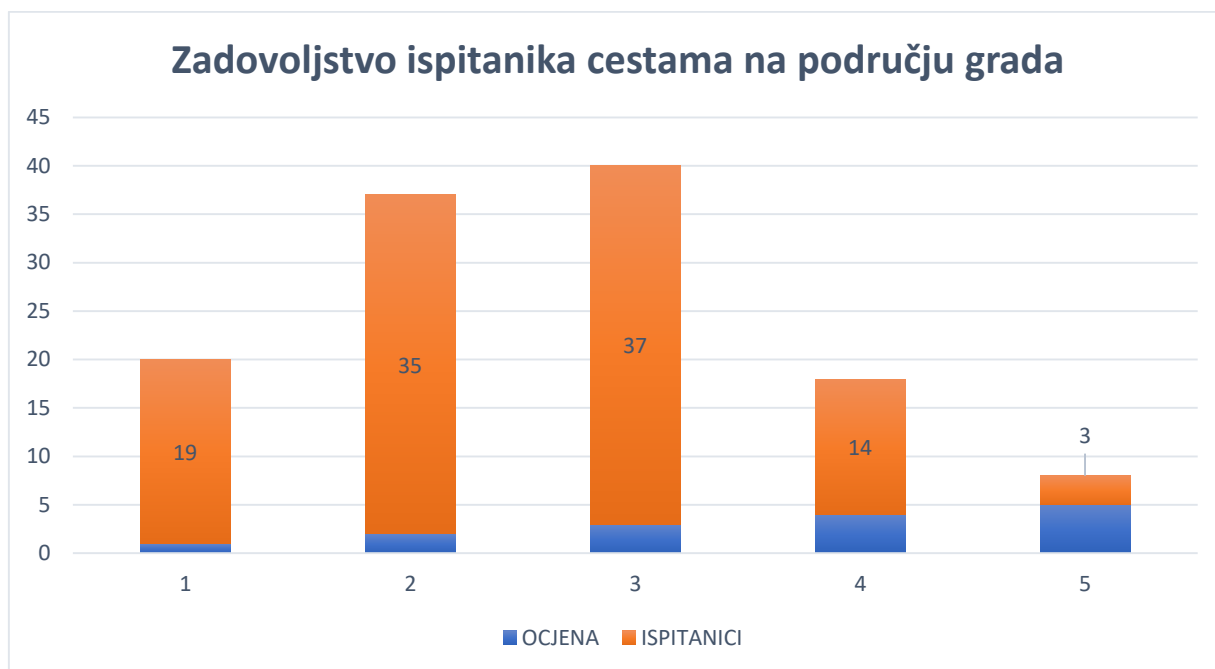
Grafikon 26 Zadovoljstvo ispitanika komunalnom opremljenošću grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Građani su većinom nezadovoljni do indiferentni s cestama na području grada, kao što je prikazano na grafikonu 27. Od ukupno 108 ispitanika, njih je samo 17 zadovoljno i jako zadovoljno tim dijelom.

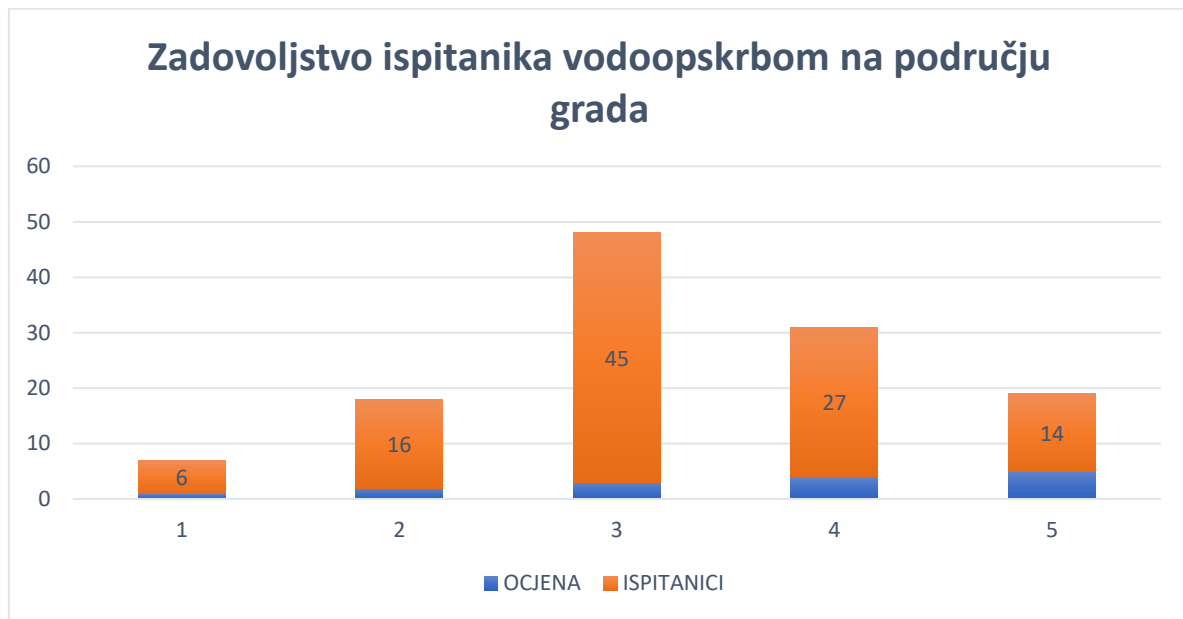
Grafikon 27 Zadovoljstvo ispitanika cestama na području grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Vodoopskrbom na području Samobora, većina je građana indiferentna do zadovoljna, što opet ukazuje na nešto pozitivno, ali s velikom mogućnošću unapređenja. Njih 22 su jako do srednje nezadovoljni. Postoji mogućnost da je nezadovoljstvo povezano s naseljima u okolici Samobora – odnosno, da je infrastruktura u samom gradu puno kvalitetnija od infrastrukture u selima i naseljima pored – kao što su Rude ili Braslovje, ali to se može samo nagađati dok se ne provede adekvatno ispitivanje tog problema. Rezultati su prikazani na grafikonu 28.

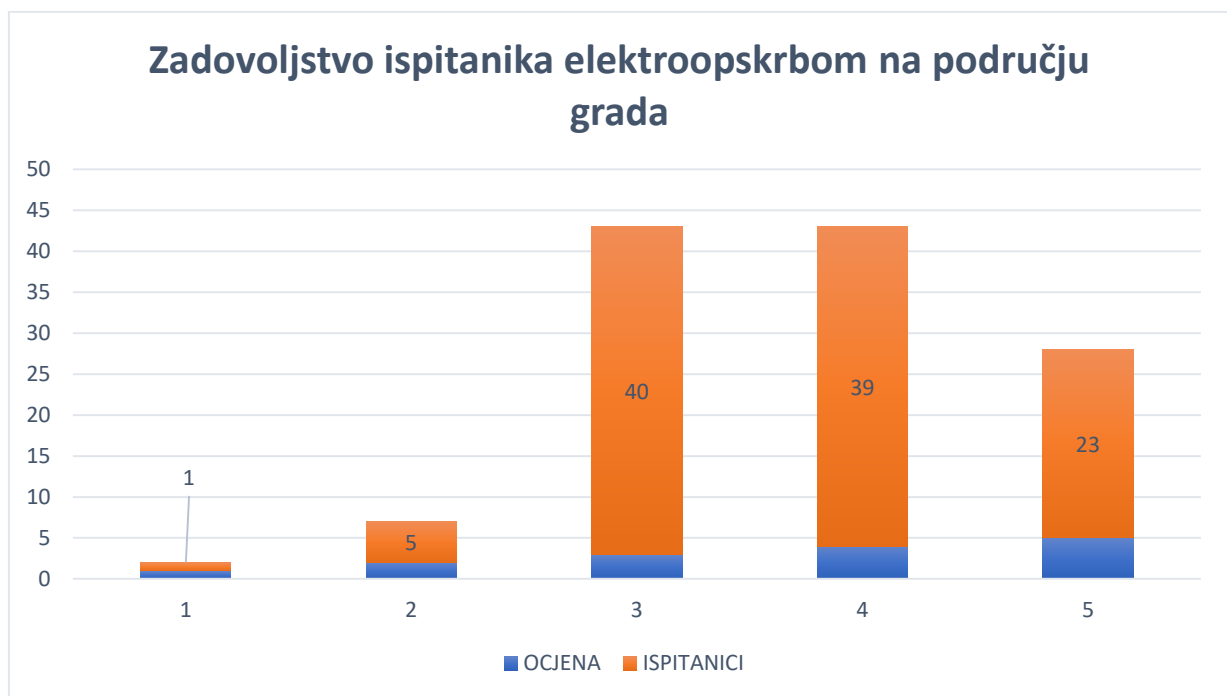
Grafikon 28 Zadovoljstvo ispitanika vodoopskrbom na području grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Elektroopskrba u gradu Samoboru je na jako visokom nivou, kao što je vidljivo prema odgovorima ispitanika na grafu 29. Oni su visokozadovoljni tim dijelom, te ih je samo 6 jako do srednje nezadovoljno. Potpuno zadovoljni ih je čak 23 što je jako visok udio i predstavlja oko četvrtine ukupnog broja ispitanika.

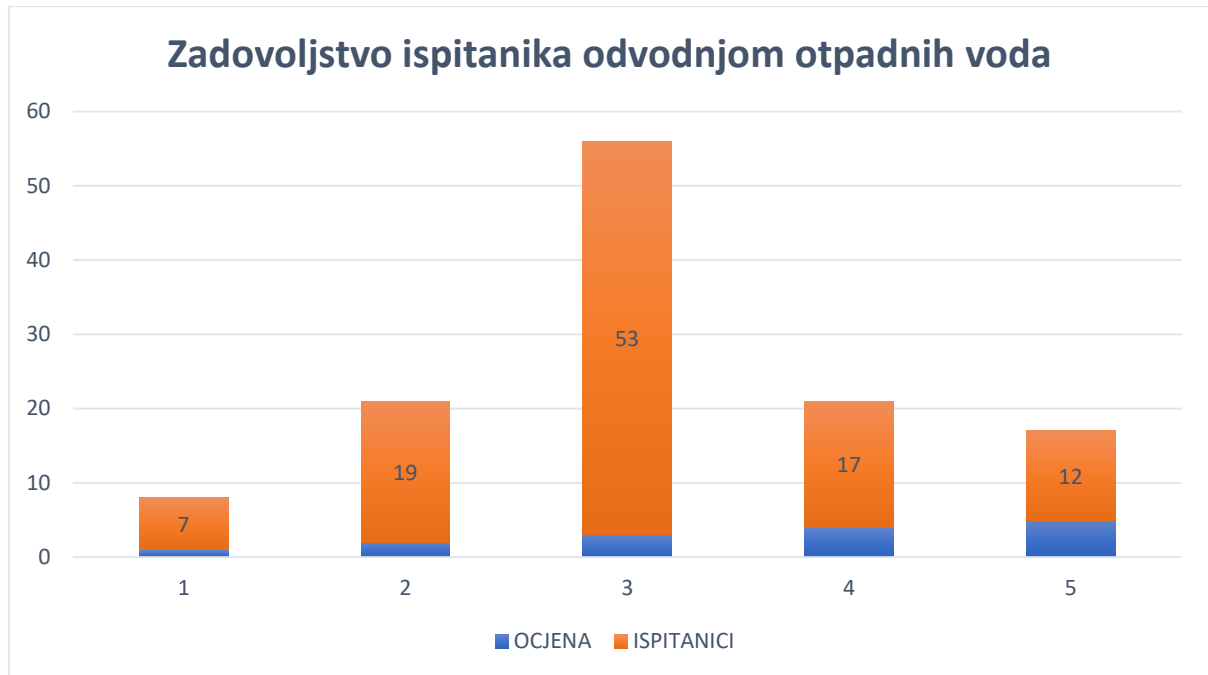
Grafikon 29 Zadovoljstvo ispitanika elektroopskrbom na području grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Na grafikonu 30 grafičko je prikazano zadovoljstvo ispitanika odvodnjom otpadnih voda u gradu Samoboru. Oni su srednje zadovoljni odnosno indiferentni, što ukazuje na mogućnost napretka kao i u već nekim drugim prikazanim segmentima.

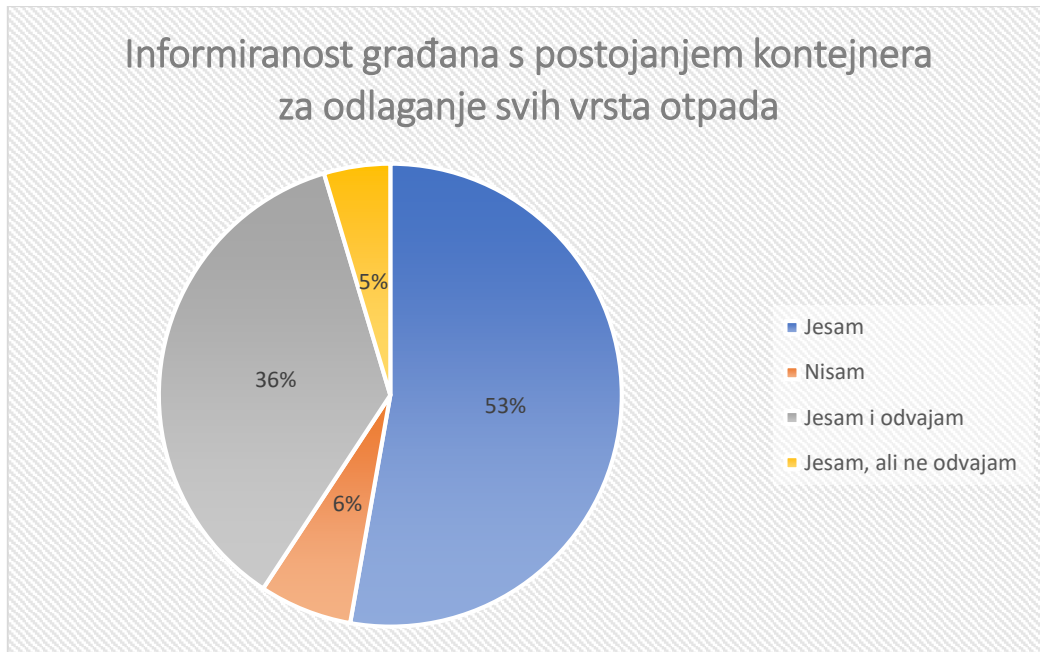
Grafikon 30 Zadovoljstvo ispitanika odvodnjom otpadnih voda na području grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Na grafikonu 31 prikazan je postotak informiranost i uključenosti građana u razvrstavanje otpada. Pozitivno je da je samo izuzetno mali udio građana od 6% neinformiran, što znači da je edukacija grada bila jako pozitivna. Njih samo 5% ne odvaja, ali neki nisu htjeli izjasniti svoj odgovor – odvajaju li otpad ili ne – stoga se iz ovog dijela anketnog upitnika može zaključiti samo da je grad proveo odličan posao u edukaciji svojih građana.

Grafikon 31 Informiranost građana s postojanjem kontejnera za sve vrste otpada – staklo, PET ambalaža, BIO-otpad, papir na području grada Samobora

Izvor: vlastiti rad autora

Građani su naveli barem tri prednosti koji život u gradu Samoboru čine kvalitetnim:

- Miran grad, dostupnost velikih dućana, prometna povezanost
- Blizina glavnog grada, mala sredina, sve važne stvari za život dostupne su u gradu
- Dostupnost šetnica, parkova i kina
- Sigurnost, manifestacije, čist zrak
- Priroda, zelene površine, izletišta
- Urbana sredina u neposrednoj blizini prirode, pet friendly lokacije
- Sigurno okruženje za odgoj djece, Samoborsko gorje
- Turizam, sadržaj za djecu, sadržaj za umirovljenike
- Nema prireza, razvijenost grada, manja gustoća prometa
- Dostupnost domaćih proizvoda, sajmovi, kulturna događanja

Građani su naveli po čemu se grad Samobor razlikuje od drugih gradova iz županije:

- Raznovrsni sadržaji
- Po ljepoti
- Kvaliteta života
- Turistička ponuda grada
- Po godinama starosti
- Obrtnički grad
- Mirna sredina
- Dostupnih većih trgovačkih lanaca
- Povijest i kultura
- Blizina prirode
- Blizina glavnog grada
- Po tradiciji
- Po manifestacijama
- Nema prireza
- Po kremšnitama
- Po uređenju i održavanju grada
- Po razvijenosti okolnih mjesta (dobar balans gradskog i seoskog života)
- Grad koji ima dušu
- Po slobodi življenja
- Po sigurnosti – slobodno kretanje danju i noću
- Povoljni životni uvjeti

Građani su naveli što po njihovom mišljenju nedostaje u gradu Samoboru i što bi trebalo promijeniti kako bi život u gradu Samoboru bio „izvrstan“:

- Trebalo bi urediti javni gradski prijevoz da bude na usluzi građanima po pristupačnim cijenama i redovitim polascima. Osim toga, neki dijelovi Grada i dalje nemaju odvod otpadnih vode ili su pak ceste katastrofalne. Ne bi bilo loše ni kada bi se otvorio neki normalni noćni klub jer se trenutno mladi ne mogu previše zabavljati u Samoboru, osim za vrijeme trajanja neke manifestacije ili vlastitom zabavom u privatnom smještaju.
- Prijevoz, zdravstvene usluge, bolja komunikacija s gradskom upravom
- Povećati kapacitete za vrtić i osnovnoškolsko obrazovanje

- Obnoviti infrastrukturu (voda, plin i struja)
- Besplatna kružna autobusna linija po centru grada
- Obnova urušenih i starih grada koje se nalaze u neposrednom centru grada
- Sadržaj za mlade
- Potrebno je promijeniti kompletno sve i krenuti ispočetka. Trenutni fokus na turističku ponudu nije rješenje problema koji se ostavljaju sa strane. Javni prijevoz je loš, cijene su nepristupačne. Nedostatak slobodnih mjesta u vrtićima. Osnovne škole su prenatrpane, a u planu ne postoji izgradnja nove. Unazad nekoliko godina je doselio velik broj mladih obitelji. Potrebno je ulaganje u infrastrukturu.
- Kvalitetnija medicinska skrb
- Povećati odvoz smeća
- Povećati broj stambenih zona
- Osigurati više radnih mjesta unutar grada kako bi se izbjeglo putovanje unutar županije
- Omogućiti i srednjoškolcima barem subvencionirane udžbenike, ako ne besplatne.
- Urediti stari autobusni kolodvor
- Punionice za električne automobile
- Nedostaje obrazovnih ustanova, uređenje javne površine, bolje sportsko-rekreativna infrastruktura, pametnije korištenje svih prednosti koje nudi mali grad, a najviše nedostaje kvalitetan prijevoz do Zagreba i okolice.

6 ZAKLJUČAK

Za lokalnu samoupravu postoje brojne definicije, no najbliža je ona koja kaže "da je to razina vlasti najbliža građaninu, sa zadaćom artikuliranja važnosti i gledišta lokalnog". Lokalna samouprava je glasnogovornik i čuvar interesa lokalnog stanovništva (politička dimenzija), kao i nositelj/izvršitelj raznih javnih zadaća, od kojih su najznačajnije usluge lokalne zajednice. Posljednjih desetljeća općinske i druge razine samouprave afirmirale su svoju ulogu u promicanju društvenog i gospodarskog rasta.

Grad Samobor zauzima 8,2 % (250,8 km²) ukupne površine Zagrebačke županije, što ga čini drugom po veličini jedinicom lokalne samouprave u županiji nakon Grada Velike Gorice. Na sjeveru je ograničena hrvatsko-slovenskom granicom, a njezine općine/gradovi, u smjeru kazaljke na satu sa sjeveroistoka, su Brdovec, Zaprešić, Sveta Nedelja, Stupnik, Zagreb, Klinča Sela, Jastrebarsko, Krašić i Žumberak. Granični položaj aspekt je samoborske povijesti, s različitim posljedicama na gospodarski i demografski napredak ovisno o vremenu.

Samobor i okolica imaju dugu povijest naseljavanja i urbanog razvoja. To potvrđuju i arheološka otkrića o najstarijim tipovima naseljavanja na području grada Samobora i okolice. Kontinuitet naseljenosti u doba kada su ključni uvjeti za stalno naselje bili položaj i prirodni resursi od kojih se zajednica mogla preživjeti možemo pratiti kroz arheološke, a zatim i literarne dokaze. Sve to pokazuje koliko je lokacija na kojoj se nalazi današnji grad Samobor fizički i prirodno atraktivna, s raznolikim potencijalima.

Kroz čitavu povijest Samobora obrtništvo je bilo primarna gospodarska djelatnost, a Samobor je bio i ostao pojam gospodarstva i žarište obrtništva najveće regije koja ga okružuje. Osim raznih ograničavajućih elemenata socijalističkog gospodarstva, Samobor je bio u samom vrhu tadašnjih gradova i gradova po gospodarskoj snazi, stupnju zaposlenosti i mnogim drugim pokazateljima osobnog i kolektivnog standarda. Obrazloženje za to moglo bi se tražiti u bezbrojnim pogodnostima koje je Samobor već pružio obrtnicima.

Na kvalitetu života u gradovima RH utječe mnogo čimbenika, ali ključ svega je zadovoljavanje ljudskih potreba. Na temelju provedenog anketnog ispitivanja građana grada Samobora dolazimo do zaključka da grad Samobor ima problema u dva kritična područja: javni prijevoz i nedostatak kapaciteta u vrtićima i školama.

Provedenom anketom o zadovoljstvu kvalitetom života u gradu Samoboru nastojalo se utvrditi što građani grada Samobora misle o temeljni životni okolnostima te su se nastojala identificirati ograničenja, mogućnosti i problemi u gradu Samoboru i utvrditi što građani grada Samobora smatraju nužnim za daljnji razvoj i poboljšanje kvalitete života. Iz prikupljenih podataka vidljivo je da je gradu potrebno hitno rješavanje problema za javni prijevoz i povećanje kapaciteta u vrtićima i osnovnim školama. Grad Samobor trenutno ima najveći fokus na turističku ponudu, manifestacije i koncerte. Prioritet je poboljšanje općih životnih uvjeta, potrebna su značajna ulaganja u osnovnu infrastrukturu, programi za pomoć osoba s invaliditetom, osobama s posebnim potrebama kao i socijalno ugroženim osobama. Građani su zadovoljni s aspektima kao što su opskrba vodom i električnom energijom, ali postoje nedostaci, osim ovih već navedenih kao što su rad centra za Socijalnu skrb, rad HZZO-a Samobor, infrastruktura cesta i slično.

Pronalazak posla, manjak mjesta u vrtićima i infrastruktura cesta su čak neki problemi na razini države, pa se niti ne može za sve kriviti sami grad, ali grad sigurno može napraviti neke korake kako bi građani bili zadovoljniji i po tom pitanju.

Načelno, ispitivanje i odgovori doveli su zaključka da Samobor definitivno je razvijen, da su njegovi građani u globalu srednje zadovoljni s institucijama i poslovanjem grada, što je jako povoljno, pogotovo kada se uzme u obzir ekonomska situacija i šteta koja je nastala još od velike krize 2008. godine. U proteklih nekoliko godina grad se jako razvio i trenutna gradska uprava i dalje radi na napretku, što je i dovelo do ovih pozitivnih rezultata, a to je i za napredak grada najvažnije – zadovoljstvo stanovnika.

Pozadinu nekih nezadovoljnih odgovora bilo bi potrebno ispitati dodatnim potpitanjima kako bi se mogla povući daljnja paralela i uzrok tog nezadovoljstva – da li je ono uzrokovano mjestom prebivališta ispitanika, ekonomskim statusom ili nečim trećim. Sve u svemu, ovo anketno ispitivanje dovelo je do zaključka da je Samobor grad zadovoljnih građana s dobrim vodstvom te potencijalno građanima privlačan grad za život i odrastanje.

7 IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Monika Novosel

Matični broj studenta:

Naslov rada: USTROJ I UPRAVLJANJE GRADOM SAMOBOROM

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovi

ma navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

8 POPIS LITERATURE

8.1 Knjige i radovi

- 1) Antić T., 2019. Javno pravo i javna uprava - organizacija države, državna uprava, lokalna samouprava, javne službe, upravni postupak i upravni spor, Veleučilište Baltazar, Zaprešić
- 2) Hrvatski institut za lokalnu samoupravu. 2006. Lokalna samouprava, hrvatska i nizozemska iskustva, Grafika, Osijek
- 3) Ivanušević S., 2008. Izvršne institucije u lokalnoj samoupravi – tipologija strukturnih oblika i komparativni pogled, Institut za javnu pravu, Zagreb
- 4) Koprić, I. 2013. Reforma lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj, Institut za javnu upravu, Zagreb
- 5) Koprić, I., Škarica, M., Milošević, B. 2015. Suradnja i razvoj u lokalnoj i regionalnoj samoupravi, Institut za javnu upravu, Zagreb
- 6) Šijan D., 1971. Samobor u prošlosti i sadašnjosti, Stylos, Zagreb
- 7) Zemljopisno – povijesna monografija Samobor, 2011. Knjiga 1, Zagreb
- 8) Zemljopisno – povijesna monografija Samobor, 2011. Knjiga 2, Zagreb

8.2 Internetski izvori

- 1) Grad Samobor, Upravni odjel za opće, pravne i tehničke poslove. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/upravni-odjel-za-opce-pravne-i-tehnicke-poslove-c28> (pristup: 20.09.2022.)
- 2) Grad Samobor – upravni odjel za financije. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/upravni-odjel-za-financije-c32> (pristup: 18.10.2022.)
- 3) Grad Samobor – Fašnik. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/fasnik/povijest-poklada-mc16> (pristup: 10.10.2022.)
- 4) Grad Samobor – statut. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/dokumenti?catId=111> (pristup: 20.09.2022.)
- 5) Grad Samobor. Dostupno na: <https://www.samobor.hr/grad/gradski-vijecnici-c488> (pristup: 20.09.2022.)

- 6) Lokalna i područna (regionalna) samouprava RH. Dostupno na: https://hzo.hr/loka_lna-i-podrucna-regionalna-samouprava-u-rh/ (pristup: 24.09.2022.)
- 7) Poduzetnički centar Samobor. Dostupno na: <http://pcsamobor.hr/razvoj-samobora/gospodarstvo-samobora/> (pristup: 20.09.2022.)
- 8) Poslovni turizam – Samobor. Dostupno na: <https://www.poslovniturizam.com/destinacije/samobor/20/> (pristup: 20.09.2022.)
- 9) Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) – Dostupno na: <https://www.zakon.hr/z/132/Zakon-o-lokalnoj-i-podru%C4%8Dnoj-%28regionalnoj%29-samoupravi>
- 10) Zakon o potvrđivanju Europske Povelje o lokalnoj samoupravi. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/1997_10_14_95.html (pristup: 19.09.2022.)

9 POPIS SLIKA, TABLICA I GRAFIKONA

9.1 Popis slika

Slika 1 Povelja Kralja Bele IV. 1242. godina 12

Slika 2 Bitka kod Samobora 1441.....	13
Slika 3 Ruševine starog grada Samobora.....	16
Slika 4 Grgosova špilja Samobor.....	17
Slika 5 Stari grad Okić.....	18
Slika 6 Samoborski fašnik.....	19

9.2 Popis grafikona

<u>Grafikon 1 Struktura ispitanika prema spolu.....</u>	<u>33</u>
<u>Grafikon 2 Struktura ispitanika po životnoj dobi.....</u>	<u>34</u>
<u>Grafikon 3 Struktura ispitanika prema stručnoj spremi.....</u>	<u>35</u>
<u>Grafikon 4 Struktura ispitanika prema djelatnom statusu.....</u>	<u>35</u>
<u>Grafikon 5 Struktura zaposlenih ispitanika prema sektoru zaposlenja.....</u>	<u>36</u>
<u>Grafikon 6 Struktura ispitanika prema bračnom stanju.....</u>	<u>37</u>
<u>Grafikon 7 Struktura ispitanika prema mjestu stanovanja.....</u>	<u>37</u>
<u>Grafikon 8 Struktura ispitanika prema obiteljskom stanju.....</u>	<u>37</u>
<u>Grafikon 9 Struktura ispitanika prema vremenskom razdoblju života u Samoboru.....</u>	<u>38</u>
<u>Grafikon 10 Struktura ispitanika prema stanovanju.....</u>	<u>39</u>
<u>Grafikon 11 Zadovoljstvo ispitanika općim uvjetima života na području grada Samobora....</u>	<u>40</u>
<u>Grafikon 12 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom poštanskog sustava u gradu Samoboru.....</u>	<u>41</u>
<u>Grafikon 13 Zadovoljstvo ispitanika regulacijom prometa u gradu Samoboru.....</u>	<u>42</u>
<u>Grafikon 14 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom telekomunikacijskog sustava u gradu Samoboru.....</u>	<u>42</u>
<u>Grafikon 15 Zadovoljstvo ispitanika zaštitom od požara u gradu Samoboru.....</u>	<u>43</u>

<u>Grafikon 16 Zadovoljstvo ispitanika zelenim okolišom (parkovima) u gradu Samoboru</u>	44
<u>Grafikon 17 Zadovoljstvo ispitanika kulturnom ponudom – manifestacije, koncerti, izložbe i kino u gradu Samoboru</u>	45
<u>Grafikon 18 Zadovoljstvo ispitanika čistoćom vode i zraka u gradu Samoboru</u>	46
<u>Grafikon 19 Zadovoljstvo ispitanika javnim prijevozom u gradu Samoboru</u>	47
<u>Grafikon 20 Zadovoljstvo ispitanika dostupnošću trgovina u gradu Samoboru</u>	48
<u>Grafikon 21 Zadovoljstvo ispitanika programima cjeloživotnog obrazovanja u gradu Samoboru</u>	48
<u>Grafikon 22 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom obrazovnih ustanova – predškolski, školski i izvanškolski odgoj u gradu Samoboru</u>	49
<u>Grafikon 23 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom socijalne skrbi u gradu Samoboru</u>	50
<u>Grafikon 24 Zadovoljstvo ispitanika kvalitetom zdravstvene skrbi u gradu Samoboru</u>	51
<u>Grafikon 25 Zadovoljstvo ispitanika mogućnosti pronalaska posla u gradu Samoboru</u>	52
<u>Grafikon 26 Zadovoljstvo ispitanika komunalnom opremljenošću grada Samobora</u>	53
<u>Grafikon 27 Zadovoljstvo ispitanika cestama na području grada Samobora</u>	54
<u>Grafikon 28 Zadovoljstvo ispitanika vodoopskrbom na području grada Samobora</u>	55
<u>Grafikon 29 Zadovoljstvo ispitanika elektroopskrbom na području grada Samobora</u>	56
<u>Grafikon 30 Zadovoljstvo ispitanika odvodnjom otpadnih voda na području grada Samobora</u>	57
<u>Grafikon 31 Informiranost građana s postojanjem kontejnera za sve vrste otpada – staklo, PET ambalaža, BIO-otpad, papir na području grada Samobora</u>	58

10 ANKETNA PITANJA

ZADOVOLJSTVO KVALITETOM ŽIVOTA U GRADU SAMOBORU

ZADOVOLJSTVO KVALITETOM ŽIVOTA U GRADU SAMOBORU

Poštovani,

Ljubazno Vas molim da odvojite nekoliko minuta za ispunjavanje ankete.

Anketa se provodi u svrhu istraživanja potrebnog za izradu diplomskog rada iz predmeta "Upravljanje jedinicama lokalne i regionalne samouprave". Tema diplomskog rada je "Ustroj i upravljanje gradom Samoborom".

Anketa se sastoji od 18 pitanja i u potpunosti je anonimna.

Hvala svima na sudjelovanju!

Monika Novosel

1. SPOL: ženski, muški
2. ŽIVOTNA DOB: 18-25, 26-35, 36-55, 56-65, više od 65
3. STRUČNA SPREMA: NKV, SSS (3 godine), SSS (4 godine), VŠS, VSS, magisterij/doktorat
4. DJELATNI STATUS: student/ica, zaposlen/a, nezaposlen/a, umirovljenik/ca, drugo
5. RADIM U: privatnom sektoru, javnom sektoru, ostalo
6. BRAČNO STANJE: u vezi, u braku, suživot s partnerom/icom, udovac/ica, slobodan/na
7. MJESTO STANOVANJA: širi centar grada Samobora, okolica grada Samobora, živim u drugom gradu unutar Republike Hrvatske
8. IMATE LI DJECE? Da, ne, ne želim se izjasniti
9. KOLIKO DUGO ŽIVITE U GRADU SAMOBORU? Rođen/a sam u Samoboru, doselio/la sam između 1990.-1999. godine, doselio/la sam između 2000. – 2009. godine, doselio/la sam između 2010. – 2020. godine, doselio/la sam 2022. godine
10. STANUJEM U: kući, stanu, ostalo

11. IDENTIFICIRAJTE GLAVNI PROBLEM GRADA:

12. U OVOM DIJELU OCJENITE ZADOVOLJSTVO OPĆIM UVJETIMA ŽIVOTA NA PODRUČJU GRADA SAMOBORA

(ocjena 1 = vrlo nezadovoljan/na, ocjena 5= vrlo zadovoljan/na)

Sportski i rekreativni objekti i površine: 1 2 3 4 5

Kvaliteta poštanskog sustava: 1 2 3 4 5

Regulacija prometa: 1 2 3 4 5

Kvaliteta telekomunikacijskog sustava: 1 2 3 4 5

Zaštita od požara: 1 2 3 4 5

Zeleni okoliš (parkovi): 1 2 3 4 5

Kulturna ponuda (manifestacije, koncerti, izložbe, kino): 1 2 3 4 5

Čistoća vode i zraka: 1 2 3 4 5

Javni prijevoz: 1 2 3 4 5

Dostupnost trgovina: 1 2 3 4 5

Programi cjeloživotnog obrazovanja: 1 2 3 4 5

Obrazovne ustanove (predškolski, školski i izvanškolski odgoj): 1 2 3 4 5

Socijalna skrb: 1 2 3 4 5

Zdravstvena skrb: 1 2 3 4 5

Mogućnost pronalaska posla: 1 2 3 4 5

13. U OVOM DIJELU OCJENITE KOLIKO STE ZADOVOLJNI KOMUNALNOM OPREMLJENOŠĆU GRADA SAMOBORA.

(ocjena 1 = vrlo nezadovoljan/na, ocjena 5= vrlo zadovoljan/na)

Ceste: 1 2 3 4 5

Vodoopskrba: 1 2 3 4 5

Elektroopskrba: 1 2 3 4 5

Odvodnja otpadnih voda: 1 2 3 4 5

14. JESTE LI UPOZNATI S POSTOJANJEM KONTEJNERA U KOJE MOŽETE

ODLOŽITI SVE VRSTE OTPADA (staklo, PET ambalažu, bio-otpad i papir): jesam, nisam, jesam i odvajam, jesam, ali ne odvajam

15. SLAŽETE LI SE SA SLJEDEĆIM TVRDNJAMA?

(slažem se, ne slažem se)

- Autobusi voze dovoljno često i cijene su pristupačne
- U gradskom vrtiću ima dovoljno slobodnih mjesta
- Uvjeti za osnivanje obitelji su kvalitetni
- Komunalni otpad se odvozi često
- Grad ima dovoljan broj parkirnih mjesta
- Pitka voda je kvalitetna
- Parkovi i zelene površine su uređeni i dobro raspoređeni po gradu
- Sportske i rekreacijske površine dostupne su građanima
- Groblja su dobro održavana

16. NAVEDITE BAREM TRI PREDNOSTI KOJE ŽIVOT U GRADU SAMOBORU ČINE KVALITETNIM.

17. PO ČEMU SE GRAD SAMOBOR RAZLIKUJE OD DRUGIH GRADOVA IZ ŽUPANIJE?

ŠTO PO VAŠEM MIŠLJENJU NEDOSTAJE GRADU SAMOBORU I ŠTO BI TREBALO PROMIJENITI KAKO BI ŽIVOT U GRADU SAMOBORU BIO IZVRSTAN?

11 ŽIVOTOPIS

Koristiti Europassov obrazac koji možete preuzeti na <https://europass.cedefop.europa.eu/hr/documents/Curriculum-vitae/templates-instructions>.